

Naročnina
 Dnevna izdaja
 za državo SHS
 mesečno 20 Din
 polletno 120 Din
 celoletno 240 Din
 za inozemstvo
 mesečno 35 Din
 nedeljska izdaja
 celoletno v Jugoslaviji 80 Din, za inozemstvo 100 D

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
 Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
 pisma se ne sprejemajo • Uredništva
 telefon šte. 50, upravnistva šte. 328

SLOVENECEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
 1 stolp, peti vrsta
 mali oglaš po 150
 in 2 D, večji oglaš
 nad 45 mm višine
 po Din 2-50, veliki
 po 3 in 4 Din, v
 uredniškem delu
 vrstica po 10 Din
 Pri večjem o
 naročilu popusti
 Izide ob 4 zjutraj
 razen ponedeljka in
 dneva po prazniku

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 • Čekovni
 račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.349
 za inzerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
 št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Političen „mir“ v državi.

AGITACIJE ZA OBČINSKE VOLITVE V BELGRADU. — RADIČEV GOVOR NA GROBNIŠKEM POLJU. — RADIKALI SE ZA NJEGOVE NAPADE SPLOH VEČ NE MENIJO.

Belgrad, 26. julija. (Izv.) Ker je večina ministrov sedaj odsotnih, vlada popolen mir v političnih krogih. O Radičevih napadih tekem včerajšnjega dne se je malo razpravljalo. Kakor vsako nedeljo, tako je Radič tudi včeraj skrbel za to, da ima javnost zabavo ob čitanju njegovega govora. Kljub vsem napadom so ostali Radičevi govori brez vsake važnosti. Nihče jim več ne pripisuje kakšnega pomena. V Belgradu samem se vrši živahna agitacija za občinske volitve. Tekom včerajšnjega dne je bilo vse polno agitacijskih shodov po belgrijskih predmestjih. Demokrati so imeli velik shod v hotelu »Slavija«, na katerem je govoril Davidović. Zborovalci so z velikim navdušenjem sprejeli kandidatno listo demokratske stranke z dr. Kumanudijem na čelu. Shod je bil zelo dobro obiskan.

Belgrad, 26. jul. (Izv.) Stjepan Radič je imel v nedeljo na Grobniškem polju shod. Med drugim je dejal: »V Belgradu podpirajo vse, samo ne Hrvatov. V Belgradu podpirajo zločince, samo ne naših ljudi. Obmorsko obalo more dvigniti samo tisti, ki že od nekdaj tu prebiva. Naši ljudje pa so nerodni, pa so de-

lili in vodili politiko, posebno za Reko, posebno za Reko, posebno za Sušak, Bakar in Kostreno. Dokler je bilo dovolj ladij, je bila Kostrena ponosna. Ko pa so prišli kot uslužbenci na tuje ladje, tedaj se je bilo treba stisniti, ne pa prosjačiti. Oni so šli prosjačiti v Budimpešto, a do včeraj tudi v Belgrad. No Srb, kot pravi človek, jih je sunil z noge. Srb ne ljubi takih ljudi. Da bi jih ljubil, bi bil ostal pod Turkom. To so največ delali Slovenci, zato jih je pol milijona ostalo pod Italijani.« Nadalje je še dejal: »Potrebno je, da vsak kraj dobi popolno gospodarsko kompetenco, da bo imel denarja za svoje potrebe. Gospodarske oblasti bodo samostojne države v gospodarskih zadevah. To se bo pri reviziji ustave zgodilo brez ozira na Pašičevce. Z revizijo ustave se bo država desetkrat okrepila. Po reviziji ustave bo najbogatejša in najmočnejša v Srednji Evropi.« Razen teh napadov in razen o reviziji ustave je obširno govoril o Tatarjih, konjih, Fordovih avtomobilih, kislem mleku, hvalil ministre in napovedal za jesen spremembo v vladi in v ministrstvih.

Poincarejevi načrti.

Pariz, 25. julija. (Izv.) Kolikor je doslej mogoče kontrolirati Poincarejeve načrte, bo novi finančni minister zahteval nove predujme za državno blagajno od francoske banke in sicer v obliki zelo visokih kreditov. Finančni minister upa, da bo predujme kril z novimi davki. Dalje namerava Poincare uvesti vrsto novih posrednih davkov in sicer v takih oblikah, da bodo dajatve takoj dotevale v državno blagajno. Vpliv teh odredb je na borzi zelo ugoden in frank se vztrajno izboljšuje.

Na torkovi seji bo Poincare predložil svoj finančni načrt in zahteval takojšnjo razpravo in glasovanje. Interpelacij se hoče Poincare na vsak način iznebiti in bo s tem v zvezi stavil vprašanje zaupanja.

London, 25. julija. (Izv.) »United Press« javlja, da ameriško časopisje izraža prepričanje, da bo Poincare prodril s svojimi načrti in premagal krizo. Dalje primerja časopisje sedanje stanje v Franciji s finančnim polomom v Nemčiji ob času zasedbe rurskega ozemlja. Toda med tem, ko je Nemčija potrebovala mednarodno podporo, se hoče Francija rešiti s svojimi lastnimi silami. Listi poudarjajo, da živa Poincare zaupanje v veleindustriji in trgovini in razpola z vsemi potrebnimi sredstvi, da restavrira državne finance in reši valuto.

Pariz, 25. julija. (Izv.) Poincare bo zahteval, da zbornica obravnava njegove finančne predloge po posebnem nujnem postopku. Prve odredbe nove vlade merijo na to, da preskrbe državnemu zakladu sredstva za prihodnje mesece. Kakor Caillaux hoče tudi Poincare uvesti v ta namen nove posredne davke in trošarine, in sicer trošarine na vrednost, ne kot doslej na težo, oz. mero blaga. Tudi glede neposrednih davkov hoče Poincare usvojiti načrte svojega prednika in znižati najvišje postojanke, da bi s tem omejil beg denarja v inozemstvo in dvignil finančni uspeh.

Po teh začasnih odredbah bo Poincare najbrže zbornico poslal na počitnice. Vprašanje pa je, kako bi mrtva sezona vplivala na kurz franka, ker bi tu izostala vsa energična in resnična učinkovita sredstva, ki jih trg od nove vlade pričakuje.

Pariz, 26. Časopisje je sprejelo novo vlado Mr. Poincaré-a povprečno ugodno. Meščan-

ski levičarski listi hvalijo Poincarejevo odločnost in spretnost in naglašajo potrebo, da se pusti zares vsa strankarska nasprotstva na miru in smatra novo vlado zgolj kot kabinet franka t. j. da se pričakuje in zahteva od nje edinole ureditev francoske valute. Samo Caillauxov list »Volonté« piše spričo okolišnosti, da obstoja nova vlada večinoma iz smrtnih sovražnikov Caillauxa, z uničujočo kritiko o tej novi tvorbi: Ministrstvo sporazuma? To je šala. Pri mizi, kateri predseduje en Poincaré, ne govori nobeden enakega jezika; nobena vez ne more združevati teh ljudi, ki jih je strast še nedavno postavljala drug drugemu nasproti. To ni nikakršno ministrstvo, to je babilonski stolp.

Desničarski tisk pa prigovarja enodušno novi vladi to, da je zopetni pojav Herriota veliko tveganje. Konservativni listi so nad to Poincarejevo koncesijo malo navdušeni. »Echo de Paris« izjavlja odkrito, da je Poincaré razočaral. Kljub temu svetuje list, naj se to vlado podpira, ker predstavlja Poincaré zadnjo parlamentarno možnost.

London, 25. julija. (Izv.) »Manchester Guardian« javlja, da je novi francoski kabinet, kabinet velikih imen, toda brez programa. Popolnoma jasno je, da bo nastopil za zavrnitev pogodb o plačilu dolgov, proti najemanju posojil v inozemstvu in da ne bo segel po zlati rezervi. Toda pozitivnega programa še nima. »Evening Standard« meni, da je nova francoska vlada bolj vlada velikih osebnosti, kot pa narodnega miru in sporazuma. Voditelji, ki so vstopili v Poincarejev kabinet, so napravili ta odločilen korak brez pristanka svojih frakej. Ni bila pripravljena nikaka politika, za katero bi stranke mogle glasovati. Pod temi pogoji je težko pričakovati, da bi stranke glasovale za energično finančno reformo, ki bi zahtevala velikih žrtev.

Pariz, 25. julija. (Izv.) Z velikim interesom je Pariz zasledoval, kako bo inozemstvo sprejelo novo vlado, zlasti kakšen odziv bo našla v Nemčiji. Listi prinašajo cele kolone izveščkov iz nemških listov in njihovih komentarjev. Listi povdarjajo, da se ni ničesar zgodilo, kar bi moglo motiti dobro razmerje med državama.

Zveza uradnikov države proti vladnim ukrepom.

Belgrad, 26. julija. (Izv.) Včeraj je imela uprava Uradniške zveze sejo, na kateri se je govorilo o tem, da so ukrepi, ki jih je vlada sklenila podvzeti samo proti častnikom, uradnikom in državnim nameščencem, krivični, ker vlada ni ničesar ukrenila, da bi tudi ostale državljanke prisilila, da bi prispevali za oškodovance po poplavih. Naglasili so, da je

veliko zlo tudi v tem, da vlada ni določila, do kdaj bo veljalo znižanje doklad. Razni govorniki so naglašali, kako uradništvo stopnjema zgublja svoje pravice. Posebna delegacija je danes obiskala predsednika vlade Uzunovića in zahtevala od njega izjavo glede roka, do katerega bo veljalo znižanje plač.

Orjuna v ljubljanski oblasti se razpusti.

Belgrad, 26. julija. (Izv.) Z ozirom na naspotujoče si vesti o tem, ali je Orjuna v ljubljanski oblasti razpuščena, se je Vaš dopisnik obrnil na merodajnega člana vlade, ki mu je izjavil naslednje: »Sklep ministrskega sveta od 30. junija, ki se je storil z ozirom na znane žalostne ljubljanske dogodke, ostane v polni meri v veljavi. Kar se tiče razpusta Orjune v

ljubljanski oblasti, je minister dal tozadevni nalog za izvršitev velikemu županu v Ljubljani. Orjuna je razpuščena. Če se ta sklep še ni v polni meri izvedel, je bil vzrok samo v tehnični izpeljavi. Na vsak način se bo odločba ministrskega sveta izvedla in veliki župan mora o tem notranjemu ministru poročati.«

Nikičevci se gibljejo.

Sarajevo, 26. julija. (Izv.) Dr. Nikičevi pristaši so v Sarajevu osnovali poseben klub in so Nikiči povabili v Sarajevo. Dr. Nikič je obljubil, da pride tja v četrtek. V Travniku vlada veliko nezadovoljstvo proti tamošnjemu poslancu Radičeve stranke. Zato se je osnovala posebna organizacija, ki se nagiblje k Nikiču.

† Posl. Žarko Miladinović.

Belgrad, 26. julija. (Izv.) V soboto ob pol 11 ponoči je umrl bivši narodni poslanec radikalne stranke Žarko Miladinović. Umrl je na srčni napaki. Danes dopoldne se je njegovo truplo na svečan način prepeljalo na kolodvor, od tam pa v Rumo, rojstno mesto pokojnega. Žalnim obredom so prisostvovali člani vlade z Uzunovičem na čelu, številni poslanci vseh klubov s skupščinskim predsednikom Markom Trifkovičem na čelu, pokojnikovi sorodniki, številni prijatelji in znanci. V imenu vlade je govoril finančni minister dr. Ninko Perić, v imenu radikalne stranke pa Ljuba Popović. Pokojnik je bil v vseh krogih zelo priljubljen. Radi njegove lojalnosti ga je pri poslednjih volitvah Pašičeva skupina pritisnila v ozadje. Miladinović je bil dolgoletni vodja vojvodinskih radikalov. V zadnjem času se je približal Jovanoviću. V homogeni radikalni vladi l. 1923. je bil minister za pošto in brzojav. V tem resoru je pokazal svoje velike sposobnosti. V Avstriji je bil voditelj prečanskih Srbov. Bil je zelo aktiven. V poslednjem času se je umaknil iz aktivnega političnega življenja.

PREPOVEDAN DELAVSKI SHOD.

Split, 26. julija. (Izv.) V Solinu bi se imel vršiti velik shod delavcev v cementnih tovarnah. Pred shodom so delavci izdali proglas, ki vsebuje ostre besede, vsled česar so oblasti shod prepovedale.

MEDNARODNI DIJAŠKI KONGRES.

Sremski Karlovci, 26. julija. (Izv.) Tu se vrši V. mednarodni dijaški kongres dijakov iz vseh držav. Na kongres je prišlo 293 delegatov. Med njimi je mnogo Indijcev, Kitajcev in Japoncev. Največ delegatov so poslale Severne ameriške države. Kongres je otvoril rektor belgrajske univerze P. Popović. Kongres sta pozdravila v imenu prosvetnega ministrstva inspektor Magarašević in v imenu Jugoslovanskega ženskega društva Milena Atanacković. Prvi govor je imel, in sicer v latinščini rektor karlovaškega bogoslovja Miloš Parend. Dalje so govorili zastopniki Indije in U. S. A. Poslednji je govoril glavni tajnik »International Student Service« Hoffmann. Na kongresu je mnogo cerkvenih dostojanstvenikov. Kongres se bo bavil z vprašanji, ki se tičejo dijaštva. Trajal bo do 2. avgusta.

ŠPANSKI IN NIZOZEMSKI NUNCIJ PRI PAPEŽU.

Rim, 25. julija. (Izv.) Pij XI. je sprejel v zasebni avdienci apostolskega nuncijsa v Španiji Tedschini. Pri tej priliki se povdarja, da so med Vatikanom in Španijo še vedno najboljši odnosi. Istočasno je prišel v Rim monsignor Scioppa, zastopnik Vatikana za Nizozemsko. Poročal je, da je stališče cerkve v Nizozemski trenutno zelo košljivo. Vendar Vatikan ne bo odpoklical svojega zastopnika v Haagu, ampak mu bo poveril posebno diplomatično misijo.

PREPOVEDANA SLUŽBA BOŽJA V MEHIKI.

Mehiko, 25. julija. (Izv.) Kot protiakrep proti novim brezverskim protikratoskim zakonom so vsi nadškofi v Mehiki izdali pastirski list, v katerem prepovedujejo do nadaljnjega službo božjo v vseh cerkvah.

Dunaj, 25. julija. (Izv.) Grof Lerchenfeld je nastopil poslaniško mesto na Dunaju. Predsednik Hainisch in kancler Ramek sta ga sprejela v avdienci.

Borah proti Curchillu.

Newyork, 25. julija. (Izv.) Kot odgovor na napade angleškega finančnega ministra Curchilla je odgovoril senator Borah z očitkom, da Amerike ni treba poučevati o dolžnostih, ki jih imajo upniki napram dolžnikom. Amerika je v svojih dogovorih z evropskimi državami mojstrsko pokazala, kako dobro in pravilno presoja položaj. Angleži pa hočejo sedaj uveljavljati na finančnem polju načela, s katerimi so prodrli ob sklepanju miru po svetovni vojni, ko so od 4 milijonov kvadratnih milj sveta, ki ga je bilo treba razdeliti, dobili za Anglijo 3 milijone in je Francija pobrala 800.000 milj. Amerika tedaj ni vzela ničesar in je ostala dosledna svojemu načelu, da ne sega po tuji zemlji in po tujem blagu. Sedaj pa ne gre niti za tuj niti za ničiji denar, ampak za denar, ki smo ga posodili.

Afera Dzerdzinski.

Krakovo, 25. jul. (Izv.) »Ilustrovany Kurjer Codzienny« javlja iz Moskve, da se je v zasebnem stanovanju umrlega komisarja Dzerdzinskija izvršila hišna preiskava, ki je imela senzacionalen uspeh. Našli so številne dokumente in dnevnike. Med drugimi listinami je bilo veliko Dzerdzinskijeve korespondence z različnimi evropskimi veleindustriji. Razvidno je, da je Dzerdzinski prejemal visoke zneske za podeljevanje koncesij v Rusiji. Našli so tudi brez števila drugih pisem, ki komisarja skrajno kompromitirajo. S tem v zvezi so konfiscirali vse premoženje neke operetne igralk, ki je dobivala od Dzerdzinskija ogromne zneske. Sovjetska vlada kategorično dementira vesti o zastrupljenju Dzerdzinskija.

ČESKOSLOVAŠKI PARLAMENTARCI PRI DEJO V BELGRAD.

Praga, 25. julija. (Izv.) Kot pooblaščenec predsedstva obeh zbornic se je dogovoril poslanec dr. Anton Uhlir z jugoslovanskim poslanikom Ljubo Nešičem o potovanju zastopstva českoslovaškega parlamenta v Belgrad. S tem hočejo českoslovaški parlamentarci vrniti obisk jugoslovanskih poslancev v letu 1922. Českoslovaški zastopniki obiščejo po dosedanjem programu našo državo okoli 1.

oktobra. Verjetno je, da se bodo vrnili v domovino preko Bukarešta.

POLJSKA VOHUNSKA AFERA.

Varšava, 25. julija. (Izv.) V Krakovu je policija odkrila arhiv vohunske organizacije. Policija je ugotovila, da so imeli vohuni svoje mreže tudi v Poznanju, na Pomeranskem in v poljski Šleziji. V Lvovu so aretirali več odličnih ukrajinskih voditeljev in celo državnih uradnikov.

POLJSKI VOJAŠKI ATAŠEJI UKINJENI.

Varšava, 25. julija. (Izv.) Ministrski svet je sprejel predlog zunanjega in vojnega ministra, da se ukinejo vsa mesta poljskih vojaških atašeev v Moskvi, Londonu, Rimu, Tokio in Revalu. Ostane torej samo še ataše v Parizu.

ZDRUŽITEV DELAVSKIH STRANK V BOLGARIJI.

Sofija, 25. julija. (Izv.) Delavske politične stranke so se združile. Združitev je uspeh dolgotrajnih pogajanj, ki so se pričela takoj po balkanski konferenci ameridske internacionale v Sofiji.

RUDARSKI ŠTRAJK V ANGLIJI.

London, 25. julija. (Izv.) Poročilo iz premoenovih okrajev zatrjuje, da število delavolnih stalno raste. Delodajalci v Warwickshire sporočajo, da se je včeraj 750 delavcev nanovo prijavilo k delu. Tudi iz drugih revirjev poročajo, da je večje število delavcev pristalo na delovne pogoje, ki so jih stavili delodajalci na podlagi šurnega delavnika.

London, 25. julija. (Izv.) Zavladalo je prepričanje, da se bodo ta teden obnovila pogajanja med rudarji in podjetniki. Iz krogov delavske stranke se je raznesla novica, da so delodajalci v Noddinghamshire in Derbyshire ustavili nove delovne pogoje, ki omogočajo upravo dela.

Bochum, 25. jul. (Izv.) Nemški člani vodstva rudarske internacionale so se vrnili s pariške konference. Voditelj nemške delegacije in predsednik nemške rudarske zveze Husemann je dejal, da je treba računati s tem, da bo rudarski štrajk na Angleškem še dolgo trajal.

I. Sedivy:

Politični položaj na Poljskem.

Človeška kri je tako dragocena, da pomeni njeno prelivanje vedno veliko izgubo. Kadarkoli se preliva kri, pa naj bo to v vojni ali v revoluciji, vedno se zamaja država v svojih temeljih. Prelivanje krvi ne zboljša socialnih razmer in ne zmanjša cene kruha niti zmagovalcem, še manj pa premagancem. Grobovi padlih človeških žrtev so vedno tudi grobovi blagostanja in navadno tudi grobovi valute.

Tudi 310 človeških žrtev pouličnih bojov v majniški revoluciji, ki so jih pokopali v skupni grob v Varšavi in približno toliko ljudi ki so podlegli ranam v bolnišnicah, niso prinesli Poljski boljših časov. Te žrtve so dosedaj pravzaprav edina bilanca prevrata socialnodemokratskega generala Pilsudskega. Kajti tudi stranke prejšnje vladne večine so hotele spremeniti ustavo, zlasti kršč. demokratska stranka. Imele so točno izdelan načrt za ozdravitev poljskih financ. Toda predno ga je mogel finančni minister Zdzichowski začeti uveljavljati, so prisilile uporne čete generala Pilsudskega vlado, da odstopi.

Poljska socialna demokracija ni hotela verjeti zgodovinski izkušnji, da ni nikdar mogoče revoluciji naprej odrediti njen razvoj ter njene končne uspehe in posledice. Prevrat generala Pilsudskega bi naj kakor uradniška vlada g. dr. Černega na Češkem pomagal socialni demokraciji do moči in oblasti. Oba poskusa pa sta se ponesrečila. Kakor češka se je tudi poljska socialna demokracija po nekaj tednih postavila proti svojemu lastnemu otroku. Komaj je izvolil poljski sejm novega predsednika republike, ki je v sporazumu z generalom Pilsudskim izročil vlado prof. dr. Barthu, je že pokazala socialna demokratska stranka svoje nezadovoljstvo z revolucijo, ki ji ni prinesla zaželenih uspehov. Sedaj pa je prišlo tako daleč, da se je socialna demokratska stranka postavila proti vladi prof. dr. Barthu, je že pokazala socialna njeno željo in v kateri sedi kot vojni minister general Pilsudski.

Ko je te dni vlada predložila v odboru za spremembo ustave predlog, da naj državni organi nadzirajo in kontrolirajo delovanje občin in naj pazijo, da so vsi občinski sklepi v soglasju z ustavo in z zakoni, je bil ta predlog sprejet proti socialnodemokratskim glasovom. Pri spremembi ustave se omejuje general Pilsudski in min. predsednik prof. dr. Bartel samo na razširjenje oblasti predsednika republike, kar so zahtevale že prejšnje vladne stranke, deloma iz strahu pred rastočim monarhističnim pokretom, deloma pa vsled težavnega političnega položaja. O avtonomiji, ki je ne žele samo narodne manjšine, temveč tudi zahodne pokrajine, ni v vladnem načrtu spremembe ustave niti govora.

Poljska soc. demokratska stranka, ki ji pripada Pilsudski, se je v zadnjih letih večkrat izjavila za ravnopravnost narodnih manjšin. V Pilsudskega so stavile velike nade narodne manjšine, zlasti Ukrajinci in Belorusi. Zato mu tudi pri prevratu niso delali težav, nego so s simpatijami spremljali njegov poskus. Pilsudski je sedaj neomejen gospodar, vendar ne misli izpolniti niti najbolj upravičenih zahtev Ukrajincev in Belorusov. Kakor za prejšnjih vlad se narodno žuteča ukrajinska in beloruska mladina, ki študirala zlasti v Pragi, ne sme tudi sedaj vrniti iz emigracije k svojem na Poljsko. Kakor poprej noče vlada nič slišati o ukrajinski univerzi in ukrajinski narodnjaki še nadalje vzdržujejo tajna predavanja nepriznane ukrajinske univerze v Lvovu. Enako kakor pred majsko revolucijo imajo Ukrajinci sedaj samo 967 ljudskih šol, na tistem ozemlju, kjer so jih imeli l. 1912 že 2612; dočim so poljske šole v teh krajih vsaj štirirazredne, je 586 ukrajinskih šol enorazrednih, 244 dvorazrednih in le 57 ima več ko dva razreda.

Poljska vlada je sicer poslala na sokolski tlet v Pragi nekaj vojaštva, čeravno se ga poljski Sokoli niso udeležili, vendar pa še ta oficijelni obisk ne pomeni tako dobrih odnosov med Češkoslovaško in Poljsko, kakor so bili v zadnjih mesecih vlade dr. Skrzynskega in g. Witosa. General Pilsudski je bolj znan kot neprijatelj kakor kot prijatelj češkoslovaškega naroda. Zato ni čuda, če je smatral velik prijatelj Slovanov, zani angleški publicist Wickham Steed za potrebno, da na svojem javnem predavanju začetkom t. m. v Varšavi svetuje Poljski čim tesnejše stike in čim ožje sodelovanje s Češkoslovaško, pa tudi s Malo antanto.

Pilsudski je pa tudi general in ne samo politik. »Slovenec« je že takoj ob prevratu izrekel bojazen, da bo Pilsudski zaupal več orožju ko duševnim silam, ki odločajo narodno usodo. In res slišimo zopet besede, ki jih je izrekel meseca marca takratni poljski vojni minister, češ da mora biti vsaka poljska hiša trdnjava. Vojaški list »Poljska zbrojna«, glosilo vojnega ministra generala Pilsudskega, priobčuje v zadnji številki članek, v katerem obžaluje, da Versajlska mirovna pogodba ni izpolnila »pravičnih poljskih zahtev in da ni ustvarila niti tako velike Poljske kakor je bila do leta 1772. Ni nam dala Gdanskega (Danzig), Krakovca, Štetina, Opelna, Mazurije

in Ermlanda. Teh mest in ozemelj, ki so nam bile nasilno odvzete, se ne bomo nikdar odrekli. Naše meje so odprte. Zato moramo imeti močno armado, ki nas bo branila na štirih frontah (torej tudi proti Češkoslovaški: opomba poročevalca). Vsak Poljak mora biti vojak in vsaka Poljakinja članica narodne garde. Samo od glave do pete oborožena Poljska mora biti kos vsem svojim sovražnikom. Vsaka poljska hiša mora postati zato trdnjava.

Sprememba poljske ustave je sicer res notranja poljska zadeva. Toda če se ona izpremeni tako, da bodo z njo zadovoljne tudi narodne manjšine, bo postala Poljska naj-

močnejša slovanška država, ako izvzamemo boljševiško Rusijo. Zadovoljnost Ukrajincev in Belorusov pa bo mnogo bolj uničevala pogubne vplive ruskega boljševizma nego še tako velike zaloge najmodernejšega orožja. Moč držav ni v polnih vojašnicah, temveč v zadovoljnosti državljanov in v izpolnjevanju kulturnega poslanstva, ki ga ima dotična država. Mi kot iskreni Slovani pa želimo tudi bratskemu ukrajinskemu in beloruskemu narodu svobodni razvoj. Slované čakajo v bližnji bodočnosti važne in težavne naloge. Izpolniti jih bo mogoče le tedaj, če bodo lahko vsi slovanski narodi razvili v neoviranem razvoju vse svoje sposobnosti.

Dr. Korošec v Domžalah.

Razdvojena radikalna stranka.

Radikalna stranka ni zdrava. Ena struja hrepeni za hegemonijo Srbov in hoče izrabljati Hrvate in Slovence. Druga struja v radikalni stranki, ki jo prej vodil Ljuba Jovanovič, je uvidela, da na ta način država ne bi mogla obstati in da bi prvi nemiri državi zelo škodovali, zato hoče pošten sporazum s Hrvati in Slovenci.

Radič namenoma hoče slabo vlado, da bi tako oslabil in razcepil radikalno stranko. Kdor je z Radičem delal dve leti, kakor jaz, ta bo vedel, da Radič ni normalen in ne dosleden. Radič sicer mnogo misli, toda danes tako, jutri pa že drugače. Na veter pa ne bo nihče zidal. Sedanja vlada hoče diskreditirati Radiča, zato vse njegove različne zahteve kratkoma odbija. V tem se vidi tendenca, da bi Radiča oslabil pred volivci.

Naj bo konec te komedije!

V vseh strankah se pojavlja želja, da se sedanje nevzdržljivo stanje razčisti, da se te komedije nehalo in da pride do vlade, ki bo imela srce in voljo za delo. Posebno mi iz opozicije mislimo, da je treba vlade, ki bo imela gospodarski in socialni program, ki bo dala predvsem kmetu, obrtniku, delavcu in uradniku kruh. Danes se uradniki reducirajo, njihove plače znižujejo, delavci odpuščajo, poljedelstvo nazaduje, obrt, trgovina in industrija hira. S tem je treba prenehati in ljudstvu gospodarsko pomagati. Če pride do take vlade in če bomo v njej sodelovali, smo trdno prepričani, da bodo to odobrili vsi naši ljudje. (Burno, dolgotrajno odobravanje.)

Ključ po svobodnih volitvah.

Vsi pa nočejo take vlade. Mnogi radikalni hočejo, da se vse te kombinacije razbi-jejo, da bi vrgli radičevce iz vlade in sami dobili volilni mandat. Ta struja je v radikalni stranki zelo močna. Pa tudi od strani Radiča so gotove težave. Radič dobro ve, da so pričeli hrvatski kmetje izpregledovati, kako jih Radič vara. Zato je mogoče, da bo zahtevala, da se nove volitve hitro izvedejo, da reši, kar se še rešiti da. Ako pride do volitev in če bodo svobodne, je gotovo, da niti radičevci niti radikali ne bodo izšli iz njih tako močni kakor so sedaj. Če pa se ponove sleparije in nasilja, je to sicer mogoče ponoviti dvakrat, trikrat, potem se pa ljudstvo zbudi in lahko pride do nemirov, ki bi državi zelo škodovali. In zato se oblastniki tega ne bodo upali. Tedaj pa bo dana možnost, da bo SLS lahko uresničila svoj program.

Program SLS.

Kaj pa je naš program? Naša stranka je slovenska stranka in naša politika je slovenska politika. Mi hočemo odpomoči potrebam slovenskega naroda, ali ne rovarimo proti drugim narodom. Hočemo ureditev te države. Nismo zato avtonomisti, ker mrzimo kak narod. Mi nikogar ne mrzimo, hočemo le lastno samostojnost. Zato hočemo naprej in smo napredni. Lahko čitate v »Narodnem Dnevniku« priznanje, da je program SLS dober, le da ima eno napako, da je SLS verska stranka. »Narodni Dnevnik« zahteva lažjaco SLS, da bo prenehala biti verska stranka. Mi pravimo: Ponosni smo na priznanje, da je naš program dober in da to poštene stranke priznajo. Toda SLS ni verska stranka, ni verska organizacija. Verska organizacija je naša cerkev, naša stranka pa je politična stranka. Tudi nismo verska organizacija, kakor kaka bratovščina, ki združuje ljudi z navajanjem pobožnosti. Mi smo stranka s političnim programom in s politično bodočnostjo. Dasi smo politična stranka, vendar vemo, da morajo verske resnice veljati tudi v politiki. Kdo drugi naj mi narekuje ljubezen do nižjih stanov, kdo naj mi ukazuje socialno pravičnost, kakor notranji glas verskih resnic. Poštenost mora veljati tudi v politiki in le vera mi daje politično poštenje. Tudi v politiki ne smem krasti in lagati. To povdarjamo posebno sedaj, ko vidimo kako greše nekatere politične stranke proti božjim zapovedim.

Nato je govornik navajal dokaze, da je SLS res napredna. To dokazuje med drugim tudi zgodovina njenega razvoja. Danes si noben trezen in pameten človek ne upa trditi, da je SLS reakcionarna, nazadnjaška, ampak vsi morajo priznati, da je resnično napredna.

Težaven položaj vseh stanov.

V daljših izvajanjih je opisoval dr. Korošec, kako slabo se danes godi vsem stanovom: kmetom, obrtnikom, trgovcem, delav-

cem, industriji in duhovnikom. Vlada pa se zato ne zmeni in v vseh osmih letih se ni pobrigala, da bi kaj storila za zboljšanje položaja različnih stanov.

Volitve v trgovsko in obrtno zbornico.

Govornik omenja tudi bližnje volitve v zbornico za trgovino, obrt in industrijo. Povdarja, da je SLS na teh volitvah zelo zainteresirana in da mora v zbornici dobiti zastopstvo, ki bo odgovarjalo njeni moči. Vrše se pogajanja, da bodo pri teh volitvah nastopile skupaj vse stranke, ki so proti centralistični politiki Belgrada. Govornik poziva navzoče, naj store svojo dolžnost in neumorno glitirajo, da bo naš boj našel pomoč tudi v gospodarskih krogih.

Z RR vlado se ne da delati!

Nato je govornik razpravljal o političnih strankah. Razne stranke so bile, so in bodo vedno. Ločimo se od njih po programu, pričakujemo pa vsaj to, da upoštevajo pametne besede. Vse slovenske stranke se morajo zbiti vsaj pod slovenskim vodstvom. Slovenci se v srbskih in hrvatskih strankah ne morejo uveljaviti, ker so premalo številni. Del kmetov, ki noče z nami, se zbira v samostojni kmetijski stranki. Motijo se pa, če mislijo, da bo Radič pomagal slovenskim kmetom.

Imamo vlado, ki v njej niso zastopni Slovenci. Sprejeli so vanjo poslanca, ki je slučajno Slovenec, toda on ne zastopa slovenskega naroda. Slovenski narod bo v vladi zastopan šele tedaj, kadar bo vstopila v vlado SLS. Če bi hoteli sedaj v vlado, bi morali iti pod istimi pogoji, kot je šel Stjepan Radič. Tega ne moremo storiti, ker ne moremo prelomiti poštene besede, ki smo jo dali svojim volivcem. Če bi pa vi zahtevali od nas, da gremo v vlado pod vsakim pogojem, bi storili svojo dolžnost, toda ne s tem, da gremo v vlado, nego bi odložili svoje mandate. (Burno pritrdjevanje.) V tej vladi se ne da delati za narod. Kadar pa se bodo politične razmere tako izpremenile, da se bo lahko sestavila poštena in močna vlada, o kateri bomo prepričani, da bomo v njej mogli uspešno delati za slovenski narod, tedaj pa: »Evo nas!«

Govor dr. Korošca, ki je trajal poldrugo uro, so zborovalci ponovno prekinjevali z burnim in navdušenim odobravanjem, ko je pa končal, so mu priredili dolgotrajne ovacije.

Predsednik g. Adamič se je govorniku zahvalil za njegova izvajanja in mu zaklical: Naprej po začrtani poti!

Ko je v kratkih besedah pozdravil zborovalce še domači poslanec g. Strein, je predsednik zaključil lepo uspehi shod.

Beleške

△ Kaj je SDS? Na naš odgovor o Ljubljani v »Jutru« se je oglasil ta list in kot običajno — saj so na Vidovdan v Ljubljani tudi »klerikalci« streljali in povsili davke v Belgradu tudi »klerikalci« — očita preteklost liberalne stranke drugim. Mi jim povemo kratko: Ljudje, ki so se v deželnem odboru vezali z Nemci proti Slovincem, ki so proti Slovincem in SLS delali skupno z baronom Heinom, ki so proglasili denunciacijo nasprotnika za svoj princip, naj molče o narodnosti, naj molče o denunciranju! Kar se pa tiče prežvekovanja, da je »SDS jugoslovanska državna stranka«, SLS pa stara, protijugoslovanska itd., moramo pa »Jutru« okrito povedati, da ta njegova pesem danes niti v Belgradu, za katerega je namenjena, več ne vleče!

△ Na predsednike SDS se sklicuje »Jutro«, to je na nekdanje kranjske liberalce, češ, kako so bili napredni in slovenski. — No, o naprednosti in slovenstvu teh mož bi se dalo sicer veliko pisati, na primer kako so pobijali splošno volilno pravico, kako so v kranjskem deželnem zboru paktirali z Nemci itd., vendar so bili ti možje še vedno naravnost vzor naprednjaštva in narodnjaštva v primeri z njihovimi potomci, sedanjimi Jutrovc, ki so se zapisali nazadnjaškemu centralizmu ki so zavili slovenstvo in ki so sploh taki, da mora liberalne prednike njihovih naslednikov biti le sram.

△ Radikalne obljube so se točno izpolnile. Kakor znano, so radikali imeli 16. t. m. shod v Mariboru. Tam se je uradništvu zagotovilo, da ni niti govora o tem, da bi radikalna stranka pripustila kako zmanjšanje uradniških plač. — Res, niti govora ni o tem, ker so se plače uradnikov brez vsakega govora zmanjšale! Uradniki, ki so bili na tem shodu navzoči, bodo ponovno ploskali, če bo še takšna prilika.

△ Naše vsakodnevno vprašanje. »Narodni glas« in »Somborska Reč« poročata: »Narod tako zvanih prečanskih krajev je plačal državi do te poplave 32 milijonov dinarjev za vodne zadrage. Pa ta denar je odšel neznano kam in ga niso dobile vodne zadrage, da ga uporabijo za ono, za kar je bil namenjen in za kar ga je narod plačal. Dolgoletna Pašičeva vlada je bila gluha za zahteve, da se da vodnim zadržavam njihov denar. Tega se tudi ni spomnila vlada g. Uzunoviča. Zato so i Pašič i Uzunovič in člani njihovih vlad krivi za nedelo in nered v tem pogledu.« — Zopet vprašanje, kam je šel ta denar! Dokler to vprašanje ne bo pojasnjeno, ne bo reda v naši državi.

△ Dve trditvi. Radič na Grobniškem polju: »V naši državi se obrača vse na bolje. Naša skrb je, da se izvaja zakonitost in pra-

vičnost in da bomo vsi enakopravni. Davidovič v Belgradu: »Zakoni se gazijo vsak dan in ni čuda, da si sedaj naš narod stavlja vprašanje, ali ima zakon sploh kako vrednost.« Mi seveda verjamemo Stipici Radiču iz enostavnega razloga, ker je doslej še vse, kar je kje govoril, drugi dan — dementiral.

△ **Jaz pojdem v Belgrad**, tako je dejal g. St. Radič na svojem shodu v Sušaku, in bom zahteval, naj se zapre vsakdo, ki človeka tepe s pendrekom. — To je že prav, kar hoče g. Radič narediti, samo dosegel ne bo nič, kakor še ni nikoli, kadar je šel v Belgrad in kaj zahteval. Navadno je bil uspeh ravno nasproten. Tako se bojimo, da bo tudi s pendrekom.

△ **Proti zetom in kumom.** Povodov glasov o akciji St. Radiča za poravnavo in spravo z dr. Nikičem in njegovo skupino je dal poslanec Lončarevič, član Nikičevega kluba, časnikarjem to-le izjavo: Ni tu v vprašanju ne HSS ne njen program niti interesi hrvatskega in posebej interesi hrvatskega seljaštva; ampak v vprašanju je vodstvo HSS, v vprašanju je povezano kumstvo in rodbina, ki izkorišča HSS in interese hrvatskega in celokupne države v svoje lastne svrhe. Zbog vsega tega mi dvomimo, da bi moglo priti do pomirjenja, ker je vodstvo HSS že preveč daleč zaozrlo v cepanju moči Hrvatov, samo za to, ker vsi Hrvati, mi kot člani hrvatskega kluba pa še posebno, nismo hoteli biti podrejeni »siranaški oligarhiji« g. Radiča in njegovih zetov in kumov, ki jih je nastavljal v vodstvu HSS v breme strankinega budžeta, nekatere pa na breme države, zdaj pa namerava še ostale postaviti »na teret države«. — Seljačko dete g. Pucelj bi k temu najbrže porekel: To je vse samo šparanje!

△ **Kako se pride do uprave državnih monopolov?** »Narodni glas« objavlja pismo dr. Velizarja Jankoviča, ki se glasi: »Dragi prijatelji! Danes sem prejel v priporočnem pismu to prošnjo za monopol v pismu in nič drugega. Vse to ti vračam, ker je okrožni radikalni odbor sklenil, da morajo vse prošnje iti preko predsednika sodišča Krste Radovanoviča. Dr. Jankovič.« Do uprave državnih monopolov se pride torej samo potom Radovanoviča, seveda s Pašičjevo legitimacijo. Zdaj nam je že bolj razumljiva trditev mariborskega radikalca, ki je dejal na shodu, da je take metode prinesla v Belgrad in južne kraje — SLS!

△ **Radi vročine** je moral prenehati anketni odbor za preiskovanje korupcije s svojim delom. Tako pravi poročilo tajništva skupščine. — Ker letos ni take solnčne vročine, da bi se ne dalo delati v hladnih dvoranah, moramo sklepati, da je odboru postalo prevroče le od gorostasnih korupcijskih afer, ki so začele prihajati na dan oziroma na odborovo mizo. Upamo, da se do jeseni odbor lahko ohladi, da bo mogel nadaljevati delo, obenem se pa že zanaprej bojimo, da po zimi zaradi mraza ne bo mogel delati.

Nevarnost novih poplav je minila.

Vode upadajo.

Belgrad, 26. jul. (Izv.) Danes je po vsem poplavljenem ozemlju pričela voda močno vpadati. Kakor vse kaže, se bo padanje trajno nadaljevalo, vsled česar je nevarnost nadaljnjih katastrof vsled poplave minila. Voda vpade skoro vsako uro za en centimeter.

Belgrad, 26. jul. (Izv.) Donava je pri Pasavu padla za 11 cm, pri Dunaju za 8, pri Bratislavi 7, pri Bezdnu 12, pri Apatinu 1, Pančevu 4. Nasprotno pa je pri Zemunu narasla za 1 cm. Sava je pri Krškem padla za 22 cm, pri Zagrebu 40, Sisku 15, Brodu 8, pri Belgradu 1 cm. Drava povsod pada. — Vsega je dosedaj bilo poplavljenega 77.917 jutrov zemlje. Pri Mostongi se je porušilo 700 hiš.

V Baranji je voda upadla za 120 cm.

Darda, 26. jul. (Izv.) Ker je nevarnost pred nadaljnjimi katastrofami minila, so se nadaljnja dela za utrjevanje nasipov ukinila. Vojaštvo je delo opustilo in se bo vrnilo v garnizije. V Baranji je voda upadla za 120 cm. Za okraja Darda in Batina je finančno ministrstvo nakazalo podpore 100.000 Din.

Žalosten pogled na opustošena polja.

Osiijek, 26. jul. (Izv.) Drava povsod pada. Iz višje ležečih polj se je voda že odtekla. Pogled nanje je silno žalosten. Vseposvoda leži polno lesa, pohištva in drugih različnih predmetov, katere je voda naplavila. Ponekod je voda naplavila peska, tako da v mnogih krajih skoro ne bo več mogoče polj toliko očistiti, da bi jih bilo mogoče obdelovati.

Popolnoma uničena vas — 350 hiš porušenih.

Belgrad, 26. jul. (Izv.) V noči od sobote na nedeljo je voda porušila nasip v Novem selu in zalila 200 hiš. Novo selo se nahaja nedaleč od Vukovara. Najtežje je zadeta vas Vajska, ki leži severno od Vukovara. Voda je tukaj strašno gospodarila. Vas je popolnoma uničena. Voda je stala 2 do 3 m visoko. Sedaj gledajo iz vode samo še razvaline. Najprej se je porušilo 300 hiš. Tekom nedelje pa se je zrušilo še 50 hiš. Prebivalstvo je strašno obupano, kajti v Vajski izgleda danes tako, kakor da bi bila vas zginila s sveta. Na mnogih krajih je voda zaozerala za nasipom in se ne odteka v Donavo, vsled česar bo treba nasipe porušiti.

Kaj se godi doma

Vabimo Vas

na shod SLS za mesto Maribor

ki se vrši

v soboto, dne 31. julija 1926 ob 8. uri zvečer
v dvorani Zadrške gospodarske banke v Mariboru.

Predmet:

OBČINSKA POLITIKA V MARIBORU, posebno
MESTNA HRANILNICA V MARIBORU.

Govorita:

Župan dr. J. Leskovar in mestni svetnik
dr. Jerovšek.

Izvršilni odbor SLS za mesto Maribor:

dr. J. Leskovar, l. r.,
načelnik.

Kat. manifestacija v Kamniku.

Srečna je bila misel, ki se je spočela v Kamniku, da se priredi verska manifestacija v duhu sedanjega časa. Euharistični shod v Chicagu je bil gotovo tudi v tem oziru močna vzpodbuda. Tudi v Kamniku je bila vodivna misel ta, da se naj okoli Euharistije združi vse, kar je dobrega v našem narodu, na temelju močne in žive vere. Shod je z vso spretnostjo in gorečnostjo aranžiral kamniški dekan, preč. gosp. kanonik Ivan Lavrenčič, ki je v nedeljo 25. t. m. videl svoj trud plačan z vprav sijajnim uspehom.

Ko so jele trume vernikov kamniške dekanije s prvim jutranjim vlakom, peš in na vozovih prihajati v mesto, so ga videle lepo okinčane s papeškimi in slovenskimi ter državnimi zastavami. Ob pol 10. uri dopoldne je bila prostorna župna cerkev napolnjena s samih mož in mladeničev, katerih manifestacija je ta shod bil. Gosp. dekan je imel prekrasno, globoko segajočo pridigo, nato pa je vsa cerkev za njim ponavljala gniljivo posvetitev presv. Srcu Jezusovemu. Vsa cerkev je zapela »Kvišku zdaj dekanije vsa«, nakar je preč. gosp. Žužek D. J. imel sveto mašo, pri kateri je združen cerkveni moški zbor kamniške dekanije, 80 mož po številu, pol slovenske cerkvene pesmi z velikim občutkom in preciznostjo izvajanja. Cerkev je bila slavnostno razsvetljena. Pred cerkvijo je stala velika množica mož in mladeničev, ki so že doma bili pri sv. maši in v župni cerkvi niso našli prostora.

Okoli 11. ure se je ogromna množica zbrala na velikem vrtu pri Krištofu. Razpoloženje je bilo prežeto in enodušno; cel čas je vladala popolna harmonija, resnično v katoliškem duhu. Shod so otvorili pevci s himno »Povsod Bog«, ki so jo vsi z odkritimi glavami poslušali. Na prostornem odru je bilo zbrano predsedstvo z našimi župani, inteligenti in govorniki. Za predsednika je bil soglasno proglašen g. dr. Dominik Zvokelj. Zbran je bil tudi velik del duhovščine kamniške dekanije z g. dekanom na čelu, ki je kot predsednik pripravljalnega odbora v imenu 2000 navzočih mož in fantov kamniške dekanije med viharim aplavzom predlagal udanostni pozdrav sv. očetu papežu Piju XI. in kralju Aleksandru. Nato je predsednik dr. Zvokelj po krepkih uvodnih besedah dal besedo govornikom. Dr. Basaj je poudarjal, kakšni vzori naj vodijo v življenju našo mladino, dr. Matija Lavrenčič je opisal katoliškega moža v družini, Fr. Terslaglav pa je naslikal moža, kakršen bodi katolik v javnem življenju. Vsi govori so bili govoreni vsem iz duše, poudarjal se je katoliški značaj manifestacije, namenjene vsem brez razlike, vzpodbujala k neustrašenemu izpovedovanju katoliške vere, ki naj bo ponos vsakogar. Poudarjal se je krepko tudi pomen ljubezni, ki naj vsa dobra slovenska srca združi v naši veri. Množica je vztrajala do konca, ki je bil okoli 1. ure popoldne. Ves čas je vladalo navdušenje, napeta pozornost in popolno soglasje; bili so nekateri možje tudi od drugih strank.

Shod se je zaključil s himno »Povsod Bog«, na kar so se vsi razšli z najlepšimi čustvi v srcih. Omeniti je tudi, da je bilo na shodu navzoče veliko redovniške duhovščine.

Zgled kamniškega verskega manifestacijskega shoda, ki je bil prvi v naši deželi, na katerem so nastopili sami laiki, bo gotovo našel posnemanja.

Proslava 20-letnice Orla na Jesenicah.

Ob krasnem vremenu je jeseniška orlovska družina praznovala v nedeljo, 25. julija svoj 20-letni jubilej. Pridne roke so pripravile na našem »stadionu« krasen prostor za telovadbo in veselico posebej. Tri tedne znoja in trdega dela, da se je prostor priredil za slavo. Ko so mimoidoči, tudi nasprotniki, gledali to vrvenje na prostoru, vihtenje krampov in vztrajnost pri delu, jim je nehote ušlo priznanje: Orlovska družina na Jesenicah ima bodočnost, z njimi moramo računati! S kakšno energijo se je delalo, dokazuje dejstvo, da je bilo na telovadišču postavljenih v 3 urah 26 mlajev, izmed katerih je bilo polovica do 20 metrov visokih.

Sporod proslave se je pričel 24. julija to je v soboto zvečer ob 8. uri z otvoritvijo orlovske razstave v klubovi sobi društvenega doma. Na najvidnejšem prostoru sta viseli sliki kralja Aleksandra in dr. Kreka ter križ kot program orlovske družine: Domovina, Bog, socialna blaginja! Okolu

jih je pridobil jeseniški Orel pri raznih tekmah v domovini kakor tudi v inozemstvu v Strassbourgu, Brnu itd. Kdor je v razstavi prebiral zgodovino Orla, pregledoval poslovne knjige in drugo, je spoznal, koliko dela je bilo izvršenega tekom 20 let.

Ob 9. uri je bila slavnostna akademija z bogatim sporedom. Izvajale so se simbolične vaje članic, mladenčev, mladine. Osobito simbolična vaja mladenc: Po deželi Korotana, je bila tako učinkovita, da bo ostala vsem udeležencem v neizbrisnem spominu.

Drugi dan v nedeljo se je vršila slavnost natančno po določenem sporedu: Na Savi je bila ob 10. uri sv. maša, med katero je krasno svirala po svoji dovršenosti širok domovine znana godba Kat. del. prosv. društva. Po sv. maši pred cerkvijo tabor, na katerem je med drugimi nastopil tudi zastopnik orlovske podzveze dr. Čampa.

V svojem jedrnatem, navdušenem govoru je govornik kazal na uspehe jeseniškega Orla in Orlovstva sploh. Orlovstvo je po svojem številu in delu faktor, preko katerega ni mogoče iti. Iz jeseniških plavžev se je dvignil Orel v polet in danes šteje v Sloveniji armado močno in navdušeno za delo, katere nihče nikdar premagal ne bo. K zmagi, k solncu, k svetlobi Orel hiti!

Sprevod se je zvrstil na Jesenice do hiše g. župana in nazaj mimo kolodvora na telovadišče. Pripominjamo, da so se v sprevod uvrstili skoraj sami domačini, tujih je bilo komaj 20 procentov. Jeseniška orlovska družina je pred vsem sama hotela pokazati svojo moč. Nasprotno pa so popoldne k javni telovadbi prišle skupaj množice prijateljev in somišljenikov. Nad tri tisoč ljudi je prisostvovalo javni telovadbi. Krasen je bil pogled z »malega Triglavca« na telovadišču na vitke mlaje, preprežene z zelenjem in venci, na plapolajoče zastave in pestro množico ljudstva!

Ko bi bratje Srbi vse to videli, bi nas pač bolj upoštevali, bi uvideli, kje je ljudstvo, na koga se morejo v Sloveniji nasloniti pri ureditvi skupne domovine SHS!

Polni zaupanja in navdušenja gremo naprej na novo delo; nepopustljivi in neupogljivi! Mi gremo naprej po nove uspehe! Bog živi!

Razdiranje ljudske iniciativnosti.

Maribor, 26. julija.

Od prevrata do danes imamo na Štajerskem še 2 korporaciji, ki sta dosedaj delovali na splošno zadovoljnost javnosti in precej neovirano od strani višje oblasti. Pod zgoraj omenjenima korporacijama mislimo gerentstvi in sosveta okrajnih zastopov: Maribor in Ptuj.

Mariborski in ptujski okrajni zastop sta se ponašala že pred vojno z lepimi cestami in s podjetnostjo vsakoletnih zgradb novih cestnih zvez. Po prevratu se je odstranilo iz teh dveh okrajnih zastopov nemško vodstvo, katerega sta prevzela dva požrtvovalna in za slovensko osamosvojitve delovna moža: dr. Leskovar in g. Brenčič. Mariborski in ptujski okrajni zastop držita na Štajerskem vse ceste v hvalevrednem stanju in sta zgradila že dokaj novih cest, ki so bile nujno potrebne.

S pomočjo večjih sosvetnikov sta dr. Leskovar in Brenčič vodila doslej oba okrajna zastopa na občo zadovoljnost kmetijskih občin in tudi veliko županstvo ni našlo na delovanju obeh okrajnih zastopov nobene kritike potrebnega madeža ali nedostanka.

Od prevrata do danes od strani oblasti in kmetijskih občin priznano delovanje mariborskega okrajnega zastopa pa je postalo predmet pohlepa v očeh Puceljevih radičevcev. Že več nego mesec dni se trudi Pucelj-Radičeva gospoda, da bi izposlovala pri velikem županstvu odstavitev dosedanjega komisarja marib. okrajnega zastopa, razpust dosedanjega sosveta in te priznane požrtvovalne in delovne može bi naj nadomestili pod vodstvom mariborskega radičevskega prvaka še drugi Puceljevi prijatelji in somišljeniki iz mariborske okolice.

Radičevske intrige proti vodstvu mariborskega okrajnega zastopa so uspele doslej v toliko, da je zahtevalo te dni okrajno glavarstvo od zastopa natančen seznam članov sosveta po njihovi politični opredelbi. Ta zahteva okrajnega glavarstva je prvi korak k izpolnitvi želje radičevcev, ki bi se radi polastili vodstva. Vzroka za spremembo vodstva in sosveta pri okrajnem zastopu ni, ampak se bo moral izviti iz trte, da se zadosti zahtevi stranke, ki je slučajno na vlad. Z zamenjavo vodstva in sosveta se bo ubila tudi dosedanja delavnost in podjetnost okrajnega zastopa.

Puceljevci so dosedaj samo podirali v političnem oziru, sedaj bodo začeli z ubijanjem delavnosti v prid kmetijskim občinam tudi na gospodarskem polju!

Za mariborskim okrajnim zastopom bo prišel na vrsto tudi ptujski in potem se bo začel v teh dveh dobro delujočih korporacijah isti prepri in delanostnost kakor jo opazujemo na občutno škodo cele Slovenije pri organizacijah, kjer imajo ti ljudje prvo besedo.

Neurja.

V četrtek, 22. t. m. okrog pol 11. ure dopoldne je zadivjal nad Spodnjo Slivnico pri Grosupljem silen vihar. Zaplesala sta jugozapadnik in severovzhodnik. Nekemu gospodarju je v trenutku prevrnilo voz pšenice, ki jo je peljal z njive. Zanjice so se zatekle pod vezan kozolec posestnika Franceta Bavdka, ki ga je pa vihar podrli. Zenske so zbežale, ko so videle, da se kozolec podira, Francka Ljubici pa je bila nekoliko prekasna in jo je stebrovje pokopalo pod seboj. Dobiča je težke notranje poškodbe. Vihar je podrli mnogo

drevja ter pometal raz strehe veliko opeke. Najbolj žalosten pa je pogled na polje, kjer je zlasti koruza vsa polomljena.

V Oslinici na Kočevskem ne poznamo toče. Le starejši jo pomnijo. Leta 1916. je pač nekaj klestil, pa le po nekaterih vaseh in ne hudo. V četrtek, na dan sv. Magdalene, ob 1 pop. pa se je nebo nagloma stemnilo, da se skoro ni videlo črtati in vsula se je gosta in debela toča, da se po nekaterih vaseh skoro ne da spoznati, kaj je na njih rastle. Posebno vasi Papeži, Belica in Bezgarji so popolnoma ob vso letino. Ljudstvo je obupano in treba bi pomoči, kakorkoli že!

Dve smrtni žrtvi Drave.

Maribor, 26. julija.

Precej vroča nedelja je zvalila ob bregove Drave in v Dravo mariborsko mladež in odrasle. Malodane vsak za kopanje prikladen dan je zahteval v Mariboru in okolici letošnje poletje kako smrtno žrtev in tako je bilo žalibog tudi večeraj popoldne. V Studencih pri Mariboru se je kopal popoldne okrog 4. ure nižji železniški uradnik Josip Hiter v večji družbi. Ravno desni breg Drave pri Studencih je precej globok in tamkaj je reka tudi zelo deroča. Hitra je pri plavanju ob deročem desnem bregu prijel krč in začel je kričati na pomoč. Res mu je prihitel pomagati neki Ferš, a kakor vsak potapljačji se, tako se je tudi Hiter oprijel Ferša tako nerodno in krčevito, da se ga je ta komaj otrešel. Ubogi Hiter je izginil v valovih in še do danes, ko beležimo to vest, ni znano, kako daleč ga je odnesla Drava.

Hiter je bil star komaj 26 let in bi se bil te dni poročil.

Zakonska Cene iz Studencev pri Mariboru sta 26. v nedeljo popoldne nabirat suhljad v gozd nad Felberjevim otokom. Nabrana drva sta naložila v čoln in se peljala mimo Felberjevega otoka proti Studencem. S suhljadjo obloženi čoln se je vsled pritiska valov nenkrat prekucnil in mož ter žena sta padla v Dravo baš tamkaj, kjer najbolj dere, nekaj deset metrov pod otokom. Mož kot dober plavač se je rešil, žena Marija je pa utonila in valovi Drave so jo odnesli mimo Maribora. Ponesrečena Cene Marija zapuša troje otrok, od katerih je star najstarejši komaj 5 let. Ko se je zgočila nesreča, so bili Cencovi otroci s teto v Limbušu.

Ob času, ko sta se pripetili ti dve smrtni nesreči ena za drugo, bi bila skoraj še tretja na istem mestu, a na levem bregu Drave. Tretjo potapljačjo se žrtev je potegnili še pravočasno iz valov rošilna roka. Proti večeru v nedeljo se je govorilo po Mariboru še o dveh utopljenicah, ki bi se naj bila smrtno ponesrečila pri kopanju v Melji, a te govorice so se izkazale, hvala Bogu, kot neresnične.

Slovo tržaškega župana.

»Slovenec« je že poročal, da je v sredo prevzel slovo župana v Trstu podprefekt Ernesto Perez kot prefekturni komisar. V sredo zvečer so bili nalepljeni po mestu lepaki. Senator Pitacco se je poslovil od Tržačanov. Na lepaku se je podpisal s polnim imenom »Dott. Giorgio Pitacco«. Bivši župan poudarja predvsem, da je storil vse, kar je bilo v njegovi moči, za mesto in da je bilo njegovo delo usmerjeno po programu fašistovske stranke in »velikodušnega duce-jac«; Trstu želi srečo, ki si jo zasluži. No, fašisti, posebno veliki komisar Ricci, so nekoliko drugačnega mnenja in trdijo, da ni znal Pitacco tekom štirih let županovanja pofašistiti Trsta, Trst se ni zivil v duševno življenje Italije. »Popolo di Trieste« je to misel praktično dopolnil: Pitacco ni nikdar razpisal služb na občini, vse je šlo po protekcijah, Italijani iz Italije nismo mogli do služb, povsod so bili sami Tržačani. Trst je bil izoliran od Italije. — Ali se godi bivšemu županu krivica? Tržačan ti bo odgovoril: da, Italijan: ne. In vsak s svojega stališča ima prav. Dejstvo je, da je bil občinski svet za današnje razmere v Italiji premalo fašistovski; saj je bil izvoljen l. 1922. na podlagi kompromisa med nacionalisti, liberalci in fašisti, ki so stvorili »nacionalni bloke, manjšino so imeli komunisti. Fašisti so imeli le eno tretjino večine; sicer so se kmalu liberalci in posebno nacionalisti prelevili v fašiste, in nekateri so postali bolj fašistovski kakor fašisti sami, a pečat je ostal. Drugi minus je bil zanje, da so povečini Tržačani. Sicer je tudi že poslovna doba (4 leta) potekla mestnemu svetu marca tega leta. — Mestnemu svetu očitajo fašisti še posebej, da ni znal napraviti iz Trsta izhodišča italijanske ekspanzivnosti med Slovane in pa na Vzhod. Nikdo pa ni upal očitati bivšemu županu, da je občino slabo upravljal. V tem pogledu ima sen. Pitacco gotovo zasluge za mesto; uredil je proračun in polagoma privadil Tržačane na precej visoke takse; tudi za olepšavo in razsvetljavo mesta je veliko storil. Sicer pa je bil sen. Pitacco vedno na glasu kot dober administrator, a morda nič več; že po postavi majhen, nima posebno avtoritete. Med vojno je zbežal v Italijo; dosegel je večkrat avdienco pri kralju. Pri aferi »Jadranske banke« se je kot predsednik nadzornišтва precej kompromitiral. Slovani ne bodo jokali za njim; saj je znano, da vlada na tržaški občini uprav zagrizeno sovraštvo proti vsemu, kar je slovanskega. — Novi komisar ni v Trstu prav nič znan, morda se v Trstu ni bil nikdar. Dosedaj je bil uradnik v notranjem ministrstvu. Po rodu je Sicilijanec. Režimski listi trdijo, da je Mussolini nalašč poslal v Trst čisto tujega človeka, da ne bo pod vplivom tržaških struj.

Daruite za Ljudski sklad SLS!

Dnevne novice

Naš novi listek.

Danes smo začeli objavljati nov podlistek »Železni voz« slavnega norveškega pisatelja detektivskih romanov Svena Elvestada. Povest je pisana tako, da bo zanimala vsakogar. Zato opozarjamo nanjo naše naročnike in bralce. Herderjev literarni »Jahresbericht« pravi o tem pisatelju: »Sven Elvestad je najženjalnejši pisatelj kriminalnih romanov za Conan Doylem. Njegove povesti silno zagrabišo dušo. Pri vsem tem so nprstveno čiste in mladine ne zapeljujejo.«

★ Naši ženski listi. V poročilu o razstavi »Slovenska žena«, ki ga je priobčil naš list dne 4. t. m., med ženskimi listi ni bila navedena »Vigred«. Dekliški list »Vigred« šteje med svoje sotrduke(ce) odlične naše pisateljice in pesnike kakor Meškota, Sardenka, P. Evstahija, P. Krizostoma, Neubauerja in ženske Cilko dr. Vračkovo, Marinkovo, Zivornikovo, Štrusovo in dr. in ga urejuje ženska moč, ki je sotrudnica vseh listov s katoliškim programom, gđ. Lebarjeva, učiteljica v Ljubljani. List se je v 4 letih svojega obstoja razširil po vsej slovenski domovini. Tiska se mesečno v 5800 izvodih. Da je ta list ženstvu potreben, pričajo izjave uglednih mož, duhovnikov in laikov. »Slovenec« sam je »Vigred« opetovano kar najtopleje priporočal. S tem radi izpopolnimo svoječasno poročilo o ženski razstavi in nam je le žal, da je »Vigred« v poročilu pomotoma izpadla. — Uredništvo.

★ Koncert železniške godbe »Sloga« bo v nedeljo, dne 1. avgusta t. l. po telovadbi v Šmartnem pri Litiji. Naši glasbeniki so ji prisodili eno izmed prvih mest. Ne zamudite ugodne prilike in pridite zato ta dan v Šmartno.

★ Pri slovesni otvoritvi Miklošičevega spomenika v Ljutomeru dne 8. avgusta t. l. ob pol 13 se bo zapela Jenkova: »Molitev« (Ti ki si nas ustvaril), če bo zadostno število pevcev. Pevci, ki se udeležijo slavnosti, se vabijo, da se dne 8. avgusta najpozneje ob tričetrt na 12 zbere v Ljutomeru v pevski sobi poleg magistrata k skupni vaji ter prinese po možnosti pesmarice s seboj.

★ Miklošičeva slavnost v Ljutomeru. Za udeležence Miklošičeve slavnosti dne 8. avgusta t. l. v Ljutomeru je ministrstvo za promet dovolilo 50 odstotkov popusta od rednih vozni cen. Na odhodni postaji kupljeni vozni listek, žigovan na obratni strani z vlažnim postajnim žigom, velja tudi za povratek. Za povratno vožnjo je treba izkaznice, ki se dobe dne 8. avgusta do 12 v občinski pisarni, popoldne pa na veselilnem prostoru.

★ Zastopnik slovenskih študentov. Na mednarodnem kongresu študentov v Sremskih Karlovcih zastopa ljubljansko akademsko mladino stud. iur. Vekoslav Iskra. Proti temu gospodu je bil »Narodni dnevnik« svojčas iznesel gotove očitke v zvezi z znano preiskavo, ki jo je bil naperil PP režim proti dijakom slovenskih srednješolskih zavodov, ki ne pripadajo samostojno demokratski orientaciji. Iz tega se razvidi, da bodo od slovenskega dijaštva reprezentirani v Sremskih Karlovcih samo samostojni demokrati.

★ Minister Nikić v Bosni. Minister za šume in rude dr. Nikić se mudi na inšpekcijskem potovanju po Bosni, da pregleda vse ustanove svojega resora.

★ Časnikarji v Zagrebu. V nedeljo je zborovala v Zagrebu centralna uprava J. N. U. Med drugimi stvarmi se je tudi sklenilo, da se osnuje zadruga, ki bo prevzela časnikarsko letovišče v Boki Kotorski.

★ Gledališče v Novem Sadu. Za upravitelja gledališča v Novem Sadu je imenovan Aleksander Rašković.

★ Privatna gimnazija v Zagrebu. Na podlagi ministrskega odloka se letos otvori v Zagrebu štirirazredna ženska realna gimnazija, katero bodo vzdrževale sestre.

★ Mednarodno duhovniško združenje (Confoederatio unionum pro clero catholico) bo imelo svoj sestanek 17. in 18. avgusta t. l. v Baselu, v Švici. Vabijo se tudi jugoslovanska duhovniška združenja, da se po svojih odposlancih tega sestanka udeležijo. Naslov: dr. Jos. Wenzler, župnik, Richeu bei Basel, Švica.

★ Spomenik padlim junakom I. dobrovoljske divizije v bojih 1916. v Dobruđi bodo odkrili 7. septembra t. l. v Medjidi v Dobruđi. Najbližji sorodniki padlih, ki se žele udeležiti odkritja, naj se priglase do 15. avgusta. Sporoče naj svoj naslov, ime padlega in kaj jim je bil. Odbor vabi k udeležbi tudi vse aktivne in upokojene častnike bivše I. dobrovoljske divizije v Rusiji; sporoče naj svoj natančni naslov. Dobrovoljci I. dobrovoljske divizije, ki se nameravajo slovesnosti udeležiti, naj naznanijo svoje naslove po krajevnih dobrovoljskih organizacijah. Za dobrovoljce — drž. uradnike in za aktivne častnike je odbor zaprosil pristojne ministre za dopuste. — Odhod iz Belgrada 4. avgusta zvečer. Voznina na parniku do Černe vode in nazaj 120 Din. Potovanje bi trajalo do 12. septembra. Naslov odbora: Odbor za zgradbo spomenika padlim dobrovoljcem v Dobruđi, Belgrad, Vasina ul. 13 (Rusko-Slovenska banka).

★ V Negovi pri Gornji Radgoni je bil v nedeljo, 25. julija, politični zbor SLS. Udeležba je bila prav velika. Poročal je poslanec dr. Hohnjec. Njegovo poročilo so poslalsci vzeli z vsestranskim odobravanjem na znanje. Ljudstvo odobrava program in politiko SLS.

★ Brod preko Drave pri Zavrču ne prevaža. Brod preko Drave pri Zavrču ne prevaža, ker ga je poškodovalo drevje, ki ga je ob času zadnjih nalivov nanesele deroča Drava proti brodu. Poprave broda so v teku.

★ Okrajna cesta proti Vurbergu za promet zaprta. Povodenj je odnesla kameniti most preko Grajene in radi tega je okrajna cesta iz Ptuja proti Vurbergu zaprta. Močno poškodovano cesto popravlja okrajni zastop, ki gradi tudi most. Poprave bodo trajale do dva meseca. Radi zaprtja okrajne ceste se vrši promet po občinskih kolovozih.

★ Mednarodni sejem na Reki. Generalni konzulat Italije v Ljubljani si dovoljuje obvestiti vse one, ki bi se zanimali za prihodnji mednarodni sejem na Reki, da dobijo lahko vse tozadavne informacije in navodila dnevno od 9 do 12 in od 16 do 19, izvzemši nedelje in praznike, glede načina udeležbe sejma, najsi bode kot obiskovalec ali pa kot razstavljalec, na Generalnem konzulatu Italije, Šelenburgova ulica. Dobijo se tudi izkaznice, ki upravičujejo posetnike k vsem tozadevnim ugodnostim.

★ Sejem v Gornjih Petrovcih (pri Nedežji, Prekmurje). Sejmi v Gornjih Petrovcih so navadno jako dobro obiskani. Upati je, da kramarski sejem, kateri se bo vršil izvan-

V Šmartnem pri Litiji
bo dne 1. avgusta 1926
ORLOVSKI DAN
Ljubljanskega okrožja

Da le ni kaj hujskega! In vendar — in vendar je hudo.

O ti moje motno telo, kako te ljubim! Ti bedni brat moji duši, ki brez tebe ne more nikamor, a je v njej tisoč zadržanih ptic, ki morajo zleteti! S teboj, brat njen, deli svojo usodo in stoji temna in votla med sestrami in udano čaka, kdaj zablesti in presunljivo zapoje o čudežih, ki se godijo na zemlji.

Kakor skrita mučenka moli zate, brat njen nepotrpežljivi — o vem, da radi nje — da boš dobival kos kruha za svojo hrano in nekoliko zraka in malo prostora.

Poglej, saj je ta skala nanjo zavaljena — tako smešno droben, droben kamenček.

2. Spomin.

Še vedno silno lahko doživim svojo napol otroško dobo; tedaj mi je, kot da je pljusnil vame veter iz krajev, koder sem moral hoditi nekoč kakor izven telesa, čeprav se močno varujem, iztežati roke na ono stran kakor na drugi cvetoči breg, do katerega ni prevoznika in še malo nisem nagnjen k temu, da bi vse poznejše življenje smatral kot izgon iz raja.

Jaz vem, da so se resnične lepote komaj pričele in nisem bil samo enkrat omamljen od spoznanja, kako je svet globok. Kadar se spustim po sinjih stopnjicah vanj in me iz nelzernosti pozdravljajo pojoči bratje, vem še bolj, da je zemlja lopa samega nebeškega

redno dne 5. avgusta, tudi ne bo zaostajal. Redni sejem dne 4. julija je bil zaradi škrlatinke prepovedan.

★ Mednarodni karitativni kongres se bo letos vršil pod protektoratom praškega nadškofa msgr. dr. Fr. Kordača v Luzernu v Švici od 31. avgusta do 3. septembra 1926. Vodstvo Katoliške mednarodne unije karitativnih združenj vabi tudi slovenske karitativne delavce na ta kongres. Naslov: Unio internationalis catholica foederationum caritatis, Luzern, Švica, Hofstrasse 11.

★ Zbor ruskih nadškofov v Jugoslaviji. V Belgradu zboruje te dni zbor ruskih nadškofov beguncev, ki žive v naši državi. Predseduje kijevski metropolit Antonij.

★ Uradniški red. V zmislu razpisa vladnega načelnika g. Uzunovića so izdali vsi ministri in uradni načelniki za podrejeno uradništvo red glede delovnega časa, točnega prihajanja v urad, občejanja s strankami itd.

★ Revizija pravnih zakonov. Za člana komisije, ki ima nalogo pregledati prosvetne zakonske načrte, je imenovan dr. Josip Belobrk, vseučiliški profesor v Zagrebu.

★ Za regulacijo obmejnih rek. V Špilju se je te dni sestavila mednarodna komisija za regulacijo obmejnih rek. Našo državo zastopa načelnik generalnega ravnateljstva voda Maksimović. Za regulacijo prihajajo v prvi vrsti vpoštev Mura, Drava in Donava.

★ Tečaj iz higijene za učitelje. Dne 26. t. m. se je v Belgradu otvoril tečaj iz domače in šolske higijene za učiteljstvo iz cele države. Tečaj, ki bo trajal mesec dni, je priredil glavni odbor naraščaja Rdečega Kriza.

★ Stalna umetnostna galerija v Belgradu. Belgrajski Avtomobilski klub je v svojih prostorih v palači Akademije znanosti uredil stalno umetnostno razstavo odnosno galerijo, kjer bodo mogli ob vsakem času razstavljati svoja dela vsi jugoslovanski umetniki.

★ Iz uradnega lista. Uradni list ljubljanske in mariborske oblasti z dne 24. t. m. objavlja: Pravilnik o opravljanju državnih strokovnih izpitov za uradnike v resortu ministrstva za pošto in telegraf, izvzemši poštno-hranilnično grano; Pravilnik o sprejemanju in strokovnem izobraževanju pripravnikov za uradnike pošto-telegrafsko-telefonske stroke kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev; Pravilnik o sprejemnih radijskih aparatih za privatno uporabo; Razpis o ocarinjanju železastih barv ob uvozu; Razpis o ocarinjanju antracita ob uvozu.

★ Nova razdelitev učiteljstva na Hrvatskem. V prosvetnem ministrstvu so začeli zbirati materialja za novo razvrstitev učiteljstva na Hrvatskem. S to razvrstitvijo se imajo popraviti »pogreške Radičeve prosvetne politike«, tako pravi belgrajsko poročilo.

★ Carlier hotel pobeigniti. Znači kapetan Carlier, ki je ubil Švicarja Jeana Isellisa, je hotel pobeigniti iz požarevaških zaporov, a mu ni uspelo. Na Donavi ga je več dni čakal motorni čoln.

★ Zena umorila moža. Orožniki so v vasi Bare pri Sarajevu našli zakopano truplo Marka Grubešića, ki ga je umorila njegova žena skupno z bratom. Oba sta dejanje priznala.

★ Vojak utonil. V nedeljo je v Savi pri Zagrebu utonil pri kopanju vojak Ignacij Tesko.

★ Na državni kmetijski šoli na Grmu (Novo mesto) se prične šolsko leto 1926-27 s pričetkom novembra t. l. Šola ima dva oddelka. Celoletna šola traja od začetka novembra t. l. do 31. oktobra prihodnjega leta z enomesečnimi počitnicami v avgustu in je prirejena za učence iz vseh krajev Slovenije, ker se v njej poučujejo vsi važni kmetijski predmeti; še posebno pa je pripravna za učence iz vinorodnih krajev. Zimska šola traja dve zimi po 5 mesecev od začetka novembra do konca marca in je namenjena učencem iz nevinorodnih krajev. V bodočem šolskem letu se vsled pomanjkanja stanovanj na zavodu ne bo vršil pouk v I. letniku zimske šole, ampak samo v celoletni šoli in v II. letniku zimske šole. Prihodnje leto pa bo otvorjen

zopet I. letnik zimske šole. — Letos se bo sprejelo v zavod torek do 40 prosilcev celoletne šole. Gofenci uživajo v internatu vso oskrbo in so pod stalnim nadzorstvom vzgojitelja. Na šoli je nekaj nad polovico državnih (brezplačnih) mest, ostalo so privatna (plačujoča) mesta. — Za sprejem na brezplačno mesto lahko prosijo sinovi kmetijskih staršev, ki se izkažejo z uradnim potrdilom, da so sinovi manjših ali srednjih posestnikov in kojih starši se zavežejo, da obdrže sina po dovršenem šolanju na domači zemlji, kajti šola ima namen, da vzgaja dobre, vzgledne kmetijske gospodaje, zato imajo sinovi kmetijskih staršev, bodoči gospodarji, prednost pred vsemi drugimi prosilci. Vendar lahko za privatno (plačujoče) mesto prosijo tudi prosilci drugih stanov. Pogoji za sprejem so: starost ne manj kot 16 in največ 20 let, moralna neoporečnost, telesno in duševno zdravje in v dobrih uspehom dovršena osnovna šola. Oskrbnina za plačujoče učence znaša dotedaj 400 Din mesečno, a upati je, da se bo predlog ravnateljstva pri kmetijskem ministrstvu upošteval in bo preskrbnina znižana na največ 200 dinarjev. O tem bo ravnateljstvo poročalo v časopisih takoj, kakor hitro prejme ministrski odlok. — Prošnje za sprejem morajo biti pisane lastnorčno na celo polo, kolkovane s 5 Din ter priložene kolek 20 Din za odgovor in vlozene pri ravnateljstvu državne kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu najpozneje do 25. septembra t. l. Prošnji je treba priložiti: A. za privatne (plačujoče) učence: 1. krstni in rojstni list (kolkovan z 10 Din), 2. domovine (kol. 20 Din), 3. zadnje šolsko izpričevalo (kol. z 5 Din), 4. nprstveno izpričevalo (kolek z 20 Din), 5. zdravniško izpričevalo (kol. z 20 Din), 6. izjava staršev oz. varuha, da so pripravljeni plačevati stroške šolanja (kol. z 2 Din). B. za državne (brezplačne) učence: od 1. do 5. kakor pri plačujočih, 6. izjava staršev, da ostane prosilec po dovršenem šolanju v domačem posestvu in da v nasprotnem slučaju povrnejo državi stroške šolanja (kol. z 2 Din), 7. izkaz premoženja (oz. ubožno izpričevalo), potrjeno od občinskega, davčnega in župnega urada (kol. z 2 Din). — Opozarja se predvsem na to, da že sedaj leži pri ravnateljstvu 12 prošenj za sprejem od prosilcev lanskega leta in da je treba proučnje vložiti čimprej, sicer bo zavod napolnjen in prošnje ne bodo imele uspeha. Ponovno se povdarja, da se bodo letos sprejemali novi učenci samo v letno šolo, da ne bodo imeli prosilci za zimsko šolo brezposelnih stroškov in pisarij. Vsek prosilce naj točno navede svoj naslov, zlasti pošto. Natančnejša pojasnila v vseh zadevah daje ravnateljstvo.

Ljubljana

© Ustanovni občni zbor Prosvetnega društva pri Sv. Krištofu v Ljubljani bo v nedeljo dne 1. avgusta. Ob 8 bo sv. maša, nato pa otvoritev občnega zbora. Spored: čitanje pravil, sprejem članov, volitev odbora, slučajnosti. K obilni udeležbi vabi pripravljalni odbor.

© Najden utopljenec. V nedeljo ob 20 so potegnili v novi elektrarni na Fužinah pri Ljubljani iz vode truplo 12 letnega dečka Filipa Šetina, ki je utonil prejšnjo nedeljo, dne 18. julija 1926 pod mostom v Štepanji vasi. Truplo je bilo popolnoma neizpremenjeno. Pokopali so ga sinoči ob pol 7. To je že štiri najsti utopljenec, kar so jih letos potegnili na Fužinah iz vode. — Rajni je bil jako marljiv in nadarjen deček, ki je bil staršem res v veselje. Težko prizadeti rodbini, ki je izgubila svojega najmlajšega na tako tragičen način, naše iskreno sožalje!

Maribor

□ Vabilo na širši sestanek članstva Prosvetne Zveze, ki se vrši v četrtek, dne 29. julija 1926 ob sedmih zvečer v društveni sobi, Koroška cesta 1. Dnevni red: 1. Naš položaj. 2. Naša obramba. 3. Slučajnosti. — Načelstvo.

□ Občinska seja, ki se je vršila pretekli torek z izredno važnim in zanimivim sporedom, se danes v torek zvečer, nadaljuje. Na dnevnem redu je predlog kombinirane komisije o izpremembi pravil Mestne hranilnice.

□ Nepotreben alarm mariborske požarne brambe. V soboto proti večeru je bila alarmirana mariborska požarna bramba in označen kraj požara: Kamnica. Ko je pribzela požarna bramba z avtobrizgalno na mesto, odkoder se je kadilo, so zapazili, da gre za požiganje pleveli na posesti Fellingnerhof pri vodi sam Bog med cvetje, med domače cvetje...

Še od takrat je ostal v meni smehljal, ki se razcvete, četudi se ne spomnim na ono jutro...

3. Berači.

Na dijaškem popotovanju sem dobil pri gostoljubnem kmetu prenočišče na senu, čigar svežost je kakor studenec na trati žuborela krog mojega spanja. V prelivanju budnosti v spanec sem oddaljeno, a svetlo začustvoval iz legende, da bom s Kristusom in z njegovim preprostim apostolom Petrom skupaj prebil to noč pod isto streho. To so bile že napol sanje, a sem še vedel zanje in se ganjen veselil. Lahko bi jih popisal, da bi srce zatrepetalo, pa raje hočem, da pridejo k marsikomu v njemu vidni podobi.

Sicer pa se mi to ni zgodilo prvičrat in tudi ni nič nenavadnega zame, da se mi tako legendarno čustvovanje spaja kakor v kristalu z najbolj »vsakdanjim« in pridem tako v svojih doživljajih do stvari, ki bi me lahko pripravile ob ves sloves še količkej treznega človeka.

Marsikdo bi dejal, da je to »romantika«, ki ne spada več v naš čas. Če bi naj bil to očitek, da nimam smisla za dejanja v realnosti, bi ga odločno zavrnil. Če pa naj bi bilo to zasmehljivo namigavanje, češ, da prilivam »nekako večnost«, »nekak eterični fluidum« trdi skali konkretnosti, kateri more priti do jedra le mišičasta pest, ki ne nosi

Okenca.

Živci.

Strašno sem siten. To so morda živci. In nezadovoljen sem — s svojo podzemsko sobico, kjer se moram skloniti in se vznem ozreti kvišku, če hočeš videti nebo, ki tako dobro dene, preden zaspiš, in kjer ne morem biti nikoli sam. Tako rad bi bil včasih sam... Ze vidim: nobenih čednosti nimam več, najnanj še potrpežljivosti in skromnosti.

Morda so pa le samo živci in pretiravam. Zakaj, zbuja se sunkoma in glava je vroča.

Jutro za jutrom. Kako dobro mora biti, če ni glava vroča...

Ko se zbudim — in če je pomlad in lepa — se mi zdi, da pojo nekje ptički, toda strašno daleč.

Nekje v nekem praznem prostoru. Kakor da vidim — se mi zdi — odpirati kljunčke, a glasu ne slišim.

Kako sem vendar neumen, ko mislim, da morajo peti ptički na vrtu in morda še celo kar pod mojimi oknom kakor princesinji, ko se prebudim.

Saj vem čisto dobro, da spadajo takele stvari v polpreteklo lirčno pesem, postavim v Wildove pravljice ali kaj podobnega.

Kako sem vendar neumen!

Bes, bodo že to živci pri meni.

templja, in da jo loči od Najsvetejšega komaj zavesa...

V meni mora biti neka skrita sreča, da tako mislim. Danes, se mi zdi, že slutno spoznavam svojo pravo podobo in sem na sledu svojemu bistvu, iz katerega rastejo moje oblike — in vem, da je bila ta sreča vedno v meni.

Čim dalje grem nazaj v detinstvo, tem rahlejša je bila, kakor dihanje v dobrem spanju, ki se vzboči nad sklenjenimi rokami kakor sinji šotor, ki vidiš iz njega na pomladne zvezde.

Bila je kakor zavest varnosti in velike bližine angelov trepetajočega zame med daljavami.

Kadar se vozim zgodaj zjutraj z vlakom in sije solnce in sedim pri oknu, se spominim, kako je bilo nekoč, ko sem se kot mlad dijak peljal na majniški izlet. Tisto jutro sem bil pri sv. obhajilu v kapeli, ki je maja vsa dišala od kadila in rož.

Ne vem, kako, ne vem, zakaj — menil sem, da sem storil božji rop. Kakor ob lahni sapici je trepetala moja vest kot tenčica, prosajna in bela. In sem bil žalosten in sem mislil, da bom moral umreti.

Iz vlaka pa se je tako lepo videlo solnce, ki je vzhajalo nad pokrajino in je bilo zame toliko tolažba, da je žalost plahnela in je stala v meni samo še tolažba s svojo vizijo o solncu in nekem prelepem vrtu, kamor me

Kamnici. Ker požiganje ni bilo prijavljeno, gre alarm požarne brambre na račun lastnika ovestva, na katerem se je požigalo.

□ **Brez potnih listov ne gre!** Trije potniki delavci so jo mislili mahiniti peš preko državne meje pri St. Ilju v Avstrijo. Seveda jih je obmejna straža zadržala in zavrnila. Izročeni so bili policiji, ki jih je odpravila v domače kraje.

□ **Slučaj spalne bolezni v Mariboru.** Neki Sch. Ivan, delavec na Teznu, je zbolel in v svoji bolezni tako spal, da ga ni bilo mogoče več sklicati. Pozvali so zato rešilni avto, ki ga je prepeljal v bolnico. Gre baje za slučaj spalne bolezni.

□ **Posledica družinskega prepira.** Marija Gornik iz Šmarjete je prišla v nedeljo 25. t. m. na tukajšnji rešilni oddelek, naj ji obveže rano, ki jo je imela na desni nogi pod kolonom. Rana je bila 15 cm dolga in 3 cm široka. Zadal ji jo je mož z nožem v prepiru, ki sta ga imela. Rešilni oddelek jo je odpravil v bolnico, ker je noga v nevarnosti.

□ **Plavanje po Dravi skozi mesto Maribor** priredila pavalna sekcija Rapida dne 15. avgusta. Plavati bodo začeli pri Felberjevem otoku do kopališča Christian.

□ **Proslava 55letnice gasilnega društva v Mariboru v filmu.** Podjetnemu lastniku Apolokina, g. Rogliču se je filmovanje proslave 55letnice gasilnega društva v Mariboru izredno posrečilo. Film se razvija v njegovem kinu od 24. do 27. t. m.

□ **Kolodvorsko restavracijo v Mariboru** je dobil g. Tomo Majer, dosedanji kolodvorski restavrater na Pragerskem.

□ **Dobrodela vrtna veselica.** Podružnica Osrednjega društva nižjih poštinih in brzojavnih uslužbencev priredi v nedeljo, dne 8. avgusta t. l. na vrtu restavracije Gambrinus dobrodelno vrtno veselico s sledečim sporedom: Koncert se vrši na vrtu. Srečolov. Ribolov. Ubijanje lonca. Amerikansko kegljišče. Avtomatični vrtilec. Streljanje in druge igre. Začetek ob 15. uri. Konec ob 1 uri. Pri koncertu igra godba kat. Omladine in nastopi prvič novoustanovljeni pevski zbor. — Vstopnina 5 Din za osebo, otroci v spremstvu starištev vstopnine prosti. Čisti prebitek je namenjen v podporo bolnih tovarišev, udov in sirot. V slučaju slabega vremena se prireditve preloži na prihodnjo nedeljo. Za obilno udeležbo se priporoča — odbor.

□ **Posredovalnica dela v Mariboru.** Od 18. do 24. julija je iskalo pri posredovalnici dela 619 moških in 538 ženskih, skupaj 1157 oseb; delo je bilo ponujeno 821 moškimi in 189 ženskimi, t. j. 1010 oseb; urad je posredoval uspešno v 50 slučajih (28 moških in 22 ženskih); odpadlo jih je 28 moških, 1 ženska, skupaj 29 oseb; odpotovalo pa jih je 13 moških, 1 ženska, t. j. 14 oseb. Od 1. januarja do 24. julija je dela iskalo 3996 oseb; delo je bilo ponujeno 3912 oseb, v 1719 slučajih je borza posredovala uspešno; iz evidence izbranih je bilo 2154 oseb in 349 oseb je odpotovalo. Sedaj se išče 500 poljskih delavcev in 50 rudarjev za Francijo, 10 kamnosekov, 20 ključavničarjev in 45 mizarjev pa za tovarno vagonov v Kruševac v Srbijo. V Franciji meza rudarjem za železo 16 do 26 frankov, rudarjem premogokopa pa 19 do 21 frankov na dan; industrijskim delavcem je meza po dogovoru. Brezposelni v Mariboru ne dobijo nikake podpore in tudi polovične vožnje ne.

Če se ne veš v nedeljo 1. avgusta t. l. popoldne kam djati, orihiti v Leše k odkritju vojne spomenika! -- Vesel boš ti in mi!

kakor mesečina sentimentalnega bledega cvetja na oltarje drugega sveta... bi se le nasmešnil kot tisti, ki je že gledal skrivnosti od obličja do obličja in ne more več najti besedo zanj.

Jaz vem, da mi tako gledanje prikazuje stvari in pojave v njih kristalnosti, ki odseva ves svet in katere mavričnost je le odblesk večnostnega na njih...

Čudno je, da se je nekatero otroško čustvovanje ohranilo v meni skoraj nespremenjeno, a je vendar čisto organsko zlito v moje sedanje in so zato le njegove perspektive večje.

Na mojih romanjih v otroških letih so prečudno delovali name svetniki po oltarjih cerkve, ogrnjeni v težke in nemirne zlate plašče, spete s školjkami, z bradami, kot da so skozi vihar prišli in kot da jih stresa skriti pregib v telesu, viden na zunaj. Posebno nekateri so se mi zdeli, kakor da so utrujeni od dolge poti in izmučeni od mrzlice in da se komaj še držijo pokonci. A v očeh, uprtih kviku, je bilo toliko ognja, žalosti in prošnje... da sem začutil skrivno usmiljenje in prijateljstvo z njimi. Bili so mi tako domači, kot da so iz neke bližnje vasi, samo da so lepši od drugih ljudi — a vendar, kot da so to davni romarji, ki so od daleč prispeli semkaj, morda že bolni na smrt, da bi bili Bogu bliže.

Prečudno pa se mi meša otroško doživljanje svetnikov do naših romarskih cer-

Celje

□ **Športni dan v Celju** je v nedeljo izval bil na ulico veliko občinstva. Ob 11 dopoldne je pričel promenadni koncert pred kolodvorom na Krekovem trgu, obenem pa tudi štafetni tek po mestu, kjer je dosegel prvenstvo SK Primorje. Sicer so pa bili vsi drugi udeleženci štafetnega teka dviskvalificirani radi nepravilne predaje štafet. Popoldne ob 3 so se podali vsi udeleženci tekem in člani športnih klubov, ki so popoldne sodelovali pri prireditvi na Glaziji, z godbo na čelu v sprevodu na Glazijo. Tam so se vršile nogometne tekme in nastopile tudi hazenašice, kar je bila za Celje novost. Občinstva se je nabralo na Glaziji približno 700, od teh je pa skoro polovico stalo na cesti in brez vstopnine opazovalo potek prireditve. Zvečer se je pa vršila dobro obiskana zabavna prireditev na vrtu Celjskega doma.

□ **Draginja že raste.** Eden najslabše preskrbljenih trgov je gotovo celjski. Vsaka vremenska sprememba se takoj pozna na našem trgu, ker je v dnevih slabega vremena skoraj prazen. Tudi zadnje povodnji imajo že sedaj slabe posledice, posebno pri preskrbi mesa z novim krompirjem, ki je skoroda izginil z našega trga. Sicer je res, da je v prvi vrsti vsled povodnji trpel krompir, kateri je radi vlažnosti pričel črneti in gniti. Čudno pa je, da je poznati kvarne posledice povodnji tudi na takih pridelkih, ki niso bili po povodnji oškodovani. Mala glavica salate velja sedaj pri nas že 2.50 Din in ako hočeš dobiti dobro porcijo, moraš kupiti najmanj 3 do 4 take glavice. Isto je pri nas tudi z zelenim fižolom, ki predstavlja za Celjane največji luksus, ako upoštevamo cene tega pridelka. Dobro bi bilo, da bi tržno nadzorstvo tozadevno nastopilo proti takim visokim cenam, ker se sicer na ta način pripravlja umetno novi draginski val.

□ **Cestno policijski red** vendar neke prepisuje, da se prometne ceste ne smejo zastavljati in zapirati z množicami stoječih radovednežev in ovirati na ta način cestni promet. V nedeljo popoldne je ob priliki športne prireditve stalo več občinstva na cesti, kot pa na prireditvenem prostoru. Ljubljanska cesta je bila ta dan vzdolž cele Glazije nabita z zastojniki, ki so s tem ovirali živahni promet z avtomobili, motornimi kolesi, dvokolesi in vozmi, ki je bil ta dan radi lepega vremena precej živahen. Vozila so se morala prav previdno prerivati skozi občinstvo, da se ni pripetila kaka nesreča. V takem slučaju je pač naloga pristojnih oblasti, da nemudoma izpraznijo ceste, kar bi bilo tudi gotovo v prilog športnikom, ki najbrže ne morejo biti preveč zadovoljni z materijelnim uspehom svoje prireditve.

Trbovlje

☆ **Katarinska šola.** Z ozirom na četrtkovo poročilo danes z veseljem in zadoščenjem priobčujemo, da je krajni šolski svet že nakazal 20.000 Din za popravilo in očiščenje Katarinske šole, ki se dni prične. Lansko leto so tudi preuredili stanovanjsko poslopje učiteljev in plot okoli vrta. Nakazati hočejo že nadaljnje vsote, da zdravju učencev ne bo v kvar.

☆ **Izlet na Kum.** Krekova mladina v zvezi s Strokovno zvezo kršč. rudarjev napravi izlet na Kum v nedeljo dne 1. avgusta t. l. Prijatelji delavcev so vabljeni.

☆ **Politika.** Zupan, ki je bil izvoljen v mesecu marcu, ne bo potrjen, kakor izvemo iz zanesljivega vira. Posle bo vodil še nadalje gerent, ki ga bodo ponovno potrdili.

☆ **Napovedano predavanje o higijeni žene** se vrši v sredo, dne 28. t. m. ob 19. uri.

Laško

Za silnimi nalivi prikazalo se je prijazno solnce in naši okoličani delajo podvojeno na svojih poljih, da poskušajo vsaj malo nadomestiti, kar so mrzla pomlad in zadnji nalivi zapoznili. Tudi v Laškem dela tako okrajni zastop na cestah, Olepševalno društvo na »Humac« in drugod itd. Vse se

kvah, teh dobrih revnih starcev z otroško dušo, s srečanjem beračev, ki hodijo od vasi do vasi, in kot da jih vedno privikrat zagledaš ko prestopijo prag, živijo v nekem svojem svetu, od koder prihajajo k nam, ne da bi mi kdaj mogli vedeti zanje. Iz svojega temnega v naš svetli svet. Kako jim neki mora biti... Njih obrazi imajo nekaj čudno skupnega, kar jih loči od nas. In vedno samo odhajajo od nas. Nazaj — bogvekam — skozi temo. In če gledaš za njimi, se ti zdi, da se njih obrisi svetlikajo... da so ogrnjeni v zlate in nemirne plašče... in da nemara odhajajo k našim svetnikom, tem dobrim in revnim starcem.

4. Julanija.

Čudno lepo je, zbuditi se s svetlo dušo v ranem jutru, kot da si sredi večerne molitve zaspal v cerkvi in te je tako našel prvi svit zore... O to prebujanje s slutnjo, da te morda čaka na koncu vrta nekdo s prvo rožo, utrgano pod zvezdami in da že hitijo stopinje, ki ti prinašajo nezasišano vest o novem čudežu, ki se bo zgodil v tebi...

Ne še vstati — malo, malo še pozapreti oči, malo, malo še ostati zunaj skrivnostnega dvora in se tresti od pričakovanja, kdaj bom skozi zastor začutil prvi pozdrav svojega angela in blesk njegovih rok, ki mi bodo nestrpno objele glavo...

A ne morem vzdržati. O, spet čutiti, misliti, delati, hoditi v neznani svet in odkri-

pravlja na odlikovanje in povišanje našega prelepega trga v mesto, katero baje ni daleč.

Dopisnik »Jutr« in »Domovine« piše tako neokusno in nesramno, da našemu kraju nikakor ne dela časti. Vsak korak proti naši zadrugi bo temeljito obžaloval. Najbolj se zaganja vanjo bivši nemčurji, sedaj seveda vsi samostojni demokrati.

Utonil je v »Reki« Franc Toplišek, rojen 23. septembra 1898, posestnikov sin iz Podvina 18, občina Marija Gratec. V svetovni vojni je bil večkrat ranjen. Bil je priden in miren fant, dober lovec.

Vojni razpored bi se bil moral po naredbi Kom. voj. okrožja v Celju na dan 25. julija voj. obveznikom prečitati, pa so občinski uradi dobili v soboto ob 12 brzojavko, da je ukinjeno. Ker je bilo že vse pripravljeno za brezhibno poslovanje in ljudje obveščeni ter jih je bilo treba zopet obvestiti, da ljudje 4 občin niso prišli po nepotrebnem s konji in vozmi v Laško, je bilo delo g. svetnika Pinkave in občinskih funkcionarjev naravnost čez vse človeške moči in prosimo vojaško oblast, naj v prihodnje to upošteva, da ne bo toliko dela zastoj!

Primorsko

Se o kitajskih kolačih. Poročali smo že, da je prvaški brigadir pri zadnji veselici na Vogrskem strogo prepovedal goriških kolačarkam prodajati kolače s slovenskimi napisi. Ko so mu kolačarke ugovarjale, da je to starodavna navada, je zavpil najdne: »Napisi so lahko angleški, francoski ali kitajski, samo slovenski ne!« S tem značilnim dogodkom se je bavila tudi »Goriška Straža«. Goriški policijski komisar pa je poslal popravek »Goriški Straži«, v katerem trdi, da je brigadir zahteval, naj bodo napisi v bodoče tudi italijanski. Popravek dokazuje, da je karabinerjevo postopanje neprijetno dirnilo njegove predstojnike. S pričami pa se lahko dokaže, da se je dogodek odigral, kakor smo ga mi popisali.

Rimljanska vzgoja. V nedeljo se bo vršil v Trstu III. pokrajinski kongres fašistovskih strokovnih društev. Kongres se odpravi s svečanim pohodom po mestu, katerega se morajo udeležiti člani vseh sindikalnih organizacij. To bo zopet huda preizkušnja za starejše uradnike, profesorje in sodnike; napeti bodo morali vse sile, da bodo lahko dohajali »mlado Italijo«, ki bo dajala tempo sprevedu, mlade črnosrajčnike, ki bodo leteli dalje in dalje... »Moj Bog, na stara leta nas hočejo pomladiti, ko smo za »penzije«,« so zdihovali že pri zadnjem sprevedu po mestu na dan proslave ustanovitve Rima. A vendar je šlo vse v redu. Tudi kraški črnosrajčniki so dobro prestali preizkušnjo. »Masa se je tako držala reda in discipline,« piše »Popolo di Trieste«, »da ni bilo razlike med umerjenim in bojnim korakom meščanskih skupin in korakom 500 (!) ali več Slovencev, ki so imeli v svo-

Učiteljska imenovanja in napredovanja v mariborski oblasti.

Belgrad, 26. julija. (Izv.) Prosvetni minister je podpisal ukaz o učiteljskih imenovanjih za izpraznjena učiteljska mesta v mariborski oblasti, oziroma konkurz, katerega je objavil »Uradni list« št. 21., 24. in 28. t. l. Imenovani so:

Za stalnega učitelja II. kategorije 4. skupine v Dolnji Lendavi g. Ivan Krist. Za stalno učiteljico (II. 3.) Marjeta Čizek, učiteljica iz Dolenje vasi, Za stalno učiteljico (II. 4.) Angela Ivanuš, stalna učiteljica v Lipi, okraj Dolenja Lendava. V Dolgi vasi, okraj Dol. Lendava, za stalno učiteljico (II. 3.) Marija Peternel-Goljevšček, učiteljica v Dolenji Bistrici. V Dramljah pri Celju za stalnega šolskega upravitelja (II. 4.) Franc Korbar, učitelj v Vitanju. V Pirešici, okraj Celje, za stalno učiteljico (II. 4.) Justa Znidaršič, učiteljica pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu. V Vojniku, okraj Celje, za stalno učiteljico (II. 3.) Ema Lapajne, učiteljica v Murski Soboti. V Črni, okraj Dravograd, za stalno učiteljico (II. 4.) Marjeta Mihev-Terček, učiteljica v Podpeču. Za stalno učiteljico (II. 4.) v Črni Marija Grobelnik, učiteljica v Črni. V Guštanju za stalnega učitelja (II. 4.) Ožbalt Lodrand, učitelj v Strojni. V Marenbergu, okraj Dravograd, za stalnega učitelja (II. 4.) Ivan Vokač iz Hoč. V Marenbergu za stalno učiteljico (II. 4.) Sonja Pohar, učiteljica pri Sv. Benediktu v Slov. Goricah.

Na Muti, okraj Dravograd, za stalno učiteljico (II. 4.) Meta Brandstätter, učiteljica na

Jem obnašanju in so kazali v svoji umerjeni in estetični hoji nekaj originalnega in rimljanske vzgoje. — »Popolo« menda sam ve, da je bila to banda rimljanske vzgojenec kraške bande (godbe), ki je prišla v Trst v strahu, da je ne razpuste, in ki jo je pri igranju »Giovinezze« strašno polomila.

Dopisi

Domžale. Stavbno gibanje v Domžalah je toso bolj majhno. Gosp. Adamič si je postavil enonadstropno hišo s trgovskim lokalom. Stanovanjske hišice pa sta si napravila gg. Avelb in Pavlič, tik kolodvora pa si bo postavil gosp. Vrečar svojo mizarstvo in podobarsko delavnico. Najlepša stavba pa bo dom Godbenega društva v Domžalah, ki se začne graditi prihodnji teden. Zidan bo v moderni gotiki z dvorano 188 m² in odrom 63 m² ter pritliklinami. To bo ena najlepših dvoran v Domžalah in pozdravljamo ta korak Godbenega društva in mu želimo obilo dobrotnikov, da bo moglo čimprej uresničiti svoj lepi načrt.

Videm-Krško. (Redek jubilej.) Petdeset let službovanja je obhajal dne 25. julija 1926 g. Franc Vidmar, solicator v pisarni dr. Ivana Dimnika, odvetnika v Krškem. Rojen 28. januarja 1849 v Solkanu pri Gorici je po dovršeni ljudski šoli hodil v gimnazijo v Gorico. Izstopil iz tretjega gimnazijskega razreda je odšel v Kranj, kjer se je izučil klobučarstva ter je bil klobučarski pomočnik pri Alojzu Pečniku v Kranju. S 25. julijem 1876 je vstopil kot pisar v odvetniško pisarno dr. Janeza Mencingerja v Kranju. Ko se je ta leta 1882. preselil s svojo pisarno v Krško, se je preselil z njim tudi njegov uradnik g. Franc Vidmar. 30. aprila 1888 se je poročil s svojo sedanjo ženo Marijo roj. Volčanšek ter si ustanovil prijeten dom na Vidmu. V srečnem zakonu je bilo rojenih 9 otrok, od katerih jih živi 8. Vse je dobro preskrbel: starejši sin Ivan je vladni tajnik v Brežicah, Franc je bančni dirigent pri Trgovski banki v Ptuj, Slavko je stavbeni tehnik v Murski Soboti, Netko je trgovski sodrnik, hči Marija je poročila davčnega nadupravitelja Franca Zagarja v Ljubljani, Tonka trgovca Seršena v Veržeju pri Ljutomeru, Anka usnarja in posestnika Ferdo Rumpeta v Krškem, Jožica je poštna uradnica v Brežicah. Ko je prevzel dr. Dimnik leta 1911. odvetniško pisarno od dr. Mencingerja, je ostal g. Franc Vidmar v pisarni kot solicator, kjer slušbuje še danes vestno in marljivo kljub svojim 76 letom. Od leta 1903. je tajnik videnske hranilnice in posojilnice ter je že blizu 10 let tudi tajnik občine Videm. Delaven in pošten mož je tudi vesel družabnik in dober pevec. Pel je prvi tenor v narodnih pevskih društvih v Kranju in Krškem ter ga visoka starost ni zmogla, da bi še danes ne zapel v veseli družbi ali v pevskem zboru. Vrlemu možu kličemo: še mnoga leta!

Muti. V Gornjem gradu za stalno učiteljico (II. 4.) Milena Konečnik. V Cezanjevcih, okraj Lj. Omer, za stalno učiteljico Marija Režaj, učiteljica na Trati pri Škofji Loki. V Cvenu, okraj Ljutomer, za stalno učiteljico (II. 4.) Roza Gselmann, v Ljutomeru za stalnega okraj. pomočnega učitelja (II. 3.) Mirososlav Naherl. Na Remšniku, okraj Dravograd, za stalno učiteljico (II. 4.) Leopoldina Jurančič-Dolenc, učiteljica pri Sv. Lenartu v Slov. Goricah. V Čadramu, okraj Konjice, za stalno učiteljico (II. 3.) Dragica Brglez-Kosi, učiteljica v Slovenski Bistrici. V Gornji Polskavi, okraj Maribor, desni breg, za stalno učiteljico (II. 4.) Alojzija Hrašnik. V Laporjih, okraj Maribor, desni breg, za stalno učiteljico (II. 4.) Gabrijela Cujnik, učiteljica na Reki.

V Slovenski Bistrici za stalno učiteljico (II. 4.) na ženski osnovni šoli Jelisaava Rimal-Mekrovič, učiteljica v Vojniku. V Studencih, Maribor, okraj desni breg, za stalnega učitelja (II. 4.) na deški osnovni šoli Ernest Vranc, slušatelj višje pedagoške šole v Zagrebu. Pri Sv. Ani v Slov. Goricah za stalnega šolskega upravitelja (II. 4.) Jakob Štuhec, učitelj pri Sv. Lenartu v Slov. Goricah. Pri Cirkoveh pri Ptuj za stalnega učitelja in začasnega šolskega upravitelja (II. 3.) Ivo Jančič, učitelj na moški deški ljudski šoli v Ptuj-okolica. V Ptuj-okolica za stalno učiteljico (II. 3.) na deški ljudski šoli Ljudmila Bratina-Janežič, učiteljica v Hajdini.

Na Ptujski gori, okraj Ptuj, za stalno učiteljico (II. 4.) Ana Pauš, učiteljica pri Sv. Benediktu v Slov. Goricah. V Svetinah, okraj Ptuj, za stalnega učitelja (II. 4.) Rado Bitenc. V Vurbergu pri Ptuj za stalnega šolskega upravitelja (II. 4.) Srečko Maver, učitelj pri Mariji Snežni. V Št. Janžu na Vinski gori, okraj Slovenjgradec, za stalnega šolskega upravitelja Anton Radkovič, šolski upravitelj v Zagorju. Pri Sv. Duhu na Stari gori, okraj Ljutomer, za stalno učiteljico Ida Grossmann učiteljica v Kapelah.

V višjo skupino so pomaknjeni: V 3. skupino II. kategorije: učitelj Viljem Grudner v Lešah. V 4. skupino II. kategorije: Marija Vitkovič, Šmihel pri Novem mestu, Viktorija Amalijeti, učiteljica na Sladkem vrhu, Ida Labernik, učiteljica na Čemšeniku, Anton Podvršnik, učitelj v Št. Vidu nad Valdekom, Viktor Kacepič iz Žalca, Vida Hribovšek iz Otnika, Marija Kralj iz Gornje Polskave.

LUENDORFF PRED SODIŠČEM.

Berlin, 25. julija. (Izv.) Ludendorff je doživel novo sramoto. »Berliner Tagblatt« poroča o obravnavi, ki se je vršila pred kazenskim sodiščem. Ludendorff je obdolžen, da je s kaznivimi prestopki proti deviznim naredbam in zakonom o trgovini z devizami oškodoval državo za velike vsote s tem, da je velike vsote denarja spravil v inozemstvo, da se je izognil izgubam.

Žrebanje loterije Društvenega doma v Trbovljah se bliža. -- Kupujte srečke!

Problem narodne kulture

(K zborovanju intelligencie ob priliki kmetskih dnevo v Mariboru.)

V zadnjem času stopa v ospredje vsega duševnega življenja vprašanje o narodni kulturi. Dolga stoletja je mislilo moderno človeštvo, da je kultura le vprašanje znanosti, šole, posameznih učenjakov, tehnike, matematike, razuma. Prepričanje je vladalo, da je človečanska kultura nekaj mednarodnega, splošnega, intelektualnega, kar je treba samo z razumom dognati, z razlogi podpreti in se z metodičnimi, znanstvenimi sredstvi posredovati od človeka do človeka, od naroda do naroda, dokler ne bo vse človeštvo združeno v enotni občečlovečanski internacionalni kulturi. Po teh nazorih narodna kultura kot taka sploh ne obstoja, obstoja le splošna internacionalna kultura, ki pa je po svojem bistvu pridelek razuma, mehaničnega intelekta. Posamezniki, visoko razviti intelektualci so edini in izključni tvorci mednarodne kulture, ljudska masa pa je v njej popolnoma pasiven element, ki more le sprejemati, nič pa dajati. Narod kot tak s svojimi individualnimi posebnostmi, izročili in svojo narodno dušo nič ne velja, je nekaj negativnega, kar se mora v prilog enolne celokupne človečanske kulture popolnoma zabrisati.

Posledica vseh teh nazorov je bila, da je postala kultura človeštva prazna, mehanična, racionalistični skupek eksperimentalnih nauk, brezbarvni sistem proforskih navodil, suhoparnih šolskih metod. Duša kulture, narodni ideali so umrli, ostal pa je goli moderni formalizem, ki je dobil izraza v teoretičnih modernih filozofemih katedrskih učenjakov, v brezmejni moderni organizaciji in mehanizaciji vsega javnega in zasebnega življenja, v vedno večjem poudarjanju koristnosti nasproti duševnim vrednotam naroda, Boga, vere, pravosti in umetnosti. Pod nasilnim vplivom nivelirajočega racionalizma so bohotno rastli vsi izrodki mednarodnega kapitalizma, socialdemokratizma, komunizma, mečanskega liberalizma, ki so spravili moderno kulturo na rob propada, ki se v njem danes nahaja.

Po vrsti zato vstajajo danes med nami preokoli, ki napovedujejo konec moderni kulturi, enostranski kulturi človeka-intelektualca, človekagospodarja, ker je umrl plemeniti človek, ki živi duševno življenje višjih duševnih vrednot, ostal pa je le mednarodni človek-blaziranec koristi in uživanja, suhoparni računar in mislec, bledikasti brezbarvni abstraktni intelektualist in puhli teoretik.

Kultura srca, ki je nekaj ustvarjala tako velike narodne umetnike, literate, svetnike in pesnike, pa je propadla, na njenih razvalinah dviga svojo glavo internacionalni velekapitalizem in tramasonski humanitarni intelektualizem.

V pušobiti te moderne civilizacije se je zahtelo človeštvo zopet nazaj po pravih prave resnične notranje srčne kulture. Na vseh poljih se pojavljajo preokreti, tisti, ki so še pred kratkim verovali edino le v razum in njegovo moč mehanične konstrukcije, ki so zaupali le intelektu, alni sposobnosti talentiranih posameznikov, mednarodni znanosti, mednarodnim sistemom socializma, komunizma, humanitarizma, prihajajo pologoma do prepričanja, da so zgrešili pot do prave kulture. Ni kulture posameznika, ni mednarodne kulture brez narodnih kultur, človek mora najprej živeti svojo narodno kulturo v svoji duši, potem šele more ustvarjati z drugimi narodnimi kulturami človečansko ali mednarodno kulturo. Vedno bolj prihajamo do zavesti, da posamezniki sami zase nič ne veljajo, ako niso združeni z narodom. Posameznik kot individuum mora rasti z narodno dušo in toliko, kolikor raste, se razvija z narodno dušo, narodnim izročili, zgodovino; v kolikor nosi v svoji duši narodne ideale, doživlja v sebi narodovo umetnost in celotno svojstveno narodno dušo, toliko je tudi sposoben, da ustvarja pravo kulturo v svojem življenjskem udejstvovanju.

Bila je glavna napaka naše moderne kulture, da so se talentirani posamezniki odtujili narodni masi, ljudstvu, misleč, da je ljudstvo pasivna masa, ki nič ne zaleže v razvoju inteligentnega posameznika. A ravno v ljudstvu so vse tiste latentne sile, ki morejo posameznike, tudi intelektualce, zdrave ohraniti, ohraniti zdravo kulturo in ves napredek.

Vsa kultura ima vir ravno v ljudstvu, posebno globlja stran kulture, kultura srca. Posamezniki morejo le intelektualno stran kulture posebno pospeševati, posebno tehnično; duševne kulture nositelji pa je kolektivni narod v svoji posebni narodni svojstvenosti, kakor se razodevijo v narodovi veri, narodovih idealih, narodni umetnosti, pesmi, običajih, šegah in življenjskem načinu. Od roda do roda se podedujejo te svojstvene narodne vrednote, prelivajo se od duše do duše med člani naroda, dobivajo tudi po kolektivnem navdušenju vedno novo barvo in moč kot izraz skupne narodne duše. Kakor se živa veja drevesa posuši, ako jo odrežeš od debla živega drevesa, tako se tudi posamezniki posuše v suhoparnem intelektualizmu, ako niso več združeni z živim narodnim telesom.

Puhli moderni intelektualizem, koristolovstvo in sebičnost je samo znak degeneracije posameznikov, odžaganih vej z živega debla narodnega organizma. Ker nimajo več stika s sokli, ki pulzirajo v osrednjem narodnem telesu je njihova duša začela sahniti, zgubila je vse žive organske moči vere, narodnih idealov in narodnega življenja, zato je njihova duša suha in prazna, edino, kar ji je še ostalo, ločeni in oddirani od narodnega telesa je listematični, računajoči razum in slá po užitku. Vse idealne vrednote narodne duše, ljubezni do domovine, pradedov, narodnih junakov, do svojcev so v njih zamrle, preostale so sa-

mo razkrajajoče demonične sile sebičnosti in intelekta.

Obenem z ideali je izgubil od naroda emancipirani posameznik svojo dušo, obenem pa je postal tudi nesposoben, da bi soustvarjal človečansko kulturo. Človečanska kultura je mogoča le, ako poprej obstoje in se gojijo narodne kulture. Ker pa današnji inteligenti prezirajo narodno kulturo, seveda tudi ne morejo pomagati pri ustvarjanju človečanske kulture.

Naša edina rešitev je zato, da vsi inteligenti zopet najdemo pot k ljudstvu, potem bomo našli

pot k pravi narodni kulturi in po njej tudi k človečanski kulturi. V Mariboru se bodo vršili 18., 14. in 15. avgusta kmetski dnevi. 13. avgusta se bo ravno naša intelligencia posvetovala, kako najti zopet pot k virom naše narodne kulture. Kmetski dnevi bodo najbolj primerni, da nam pokažejo pot k ljudstvu. Saj je naš slovenski kmet najbolj izrazit zastopnik naše narodne kulture. Njegova miselnost, njegovi ideali, njegov zdrav umetniški čut, njegovo pristno slovensko bistvo bo naše duše dvignilo z nižnj intelektualizma kvišku visoko k idealom prave srčne narodne kulture. — Dr. J.

Vera in kultura

Evharistični kongres v Avstraliji.

Načrti za prihodnji mednarodni evharistični kongres so že v teku. Avstralija je ona dežela, v kateri se bo vršil v mestu Sydneyu leta 1928. Tozadevna seja se je že vršila v katedrali St. Mary v Mundeinu, kateri je predsedoval nadškof iz Sydneya. Izvoljen je bil izvršilni odbor tridesetih članov. Med drugim je v načrtu parada flotile v sydneyanskem pristanišču.

Za Slomškovo beatifikacijo.

Veliko nad vsako drugo stremljenje vzvišenejšo misel in željo vsega slovenskega ljudstva pomeni gornji naslov, in ves slovenski narod to in onstran morja jo je z vso iskrenostjo pozdravil. Niti povedati ni mogoče ob kratkem, kaj bi pomenilo to za posameznike in ves narod, ako nebesa uslišijo naše želje.

Iz srca se bo razveselil vsak častilec rajnega Slomskega obljubljeni in zaželjeni vprašalni pole promotorja — (pospešitelja zadeve, g. prelata dr. Iv. Tomažiča. Pole (3) so ravno kar zapustile tiskarno in se jamejo razpošiljati vsem, o katerih se upa, da donesejo kaj potrebnega gradiva v vzvišeni namen.

V petih poglavjih je stavljenih 92 točk s še več vprašanji, ki se nanašajo na Slomškovo življenje in delovanje v njegovih otroških in mladeniških letih, o njem kot bogoslovcu, duhovniku in škofu, o njegovih čednostih, o sluhu svetosti, o Slomškovih spisih in spisih o njem.

Iz teh obširnih, izčrpnih in velepomembnih vprašanj, ki pač preiščejo celega človeka in ki bodo tudi nad vse poučena za lastno duhovno življenje in za ascetično vzgojo, — se vidi, kako resna je Cerkev v takem postopanju. Vidi se pa tudi, koliko idealnega in temeljitega dela od človeške strani bo še treba k tolikemu cilju, ko so že prva vprašanja tako obširna in globoka.

Pomrli so žal že svedoki, ki bi bili na vprašanja lahko odgovarjali. Atmosfera koj po Slomškovi smrti pa — do prevrata — ni bila mila njegovim idealom, zato tudi njemu ne. Njegove spomine in čednosti so nam živahno ohranjevali le njegovi hvalnični sodobniki in učenci, zlasti še rajni Mihael Lendovšek, ki je dolga leta kot čebelica marljivo in vestno zbiral njegove »razpršene ude«, posebno pridno pripravljaj pot k njegovi veličastni 100 letnici na Ponikvi in dr. Medvedovemu »Anton Martinu Slomškcu« (1900).

Slomske smo morda najbolj proslavljali kot narodnega buditelja in vzgojitelja. Ali smo pa tudi dosti naglašali, na kar verni kristjan najprvo gleda, nadnaravno stran njegovega življenja in delo-

vanja, vire, iz katerih je črpal svoje dušne moči, poudarjali njegove čednosti, zavoljo katerih je dal Bog trajen blagoslov njegovemu delu? In ali se nismo nekako pregrešili nad njim in bili nehalni, da smo tako malo kupovali njegove zbrane spise? Marsikateri morda še lepe publikacije, pa vendar bolj efemeritne, reklama do nebes povzdiguje. Slomškovi spisi so imeli resničen zanos, imajo zdrave nauke, res vzgajajo mladino in odrasle k častni in večni sreči; — a naš okus je bil menda že pokvarjen. Nekdaj so se knjigarji trgali za Slomškove spise; a njegov novi izdajatelj včasih ni mogel dobiti založnika, ker založnik nima ne odjemalcev ne čitateljev. Slišali smo večkrat iz ust rajnega Lendovška, kako je tožil, da ne more izdati vseh knjig. Vsaj tisti bi bili morali seči po njih, katerim so po svoji vsebini najbolj namenjeni. Ako se ne motimo, čakajo še štiri knjige, že od Lendovška pripravljene, izdajatelja. Zdaj je čas, da pridejo na svetlo.

Lepo govori promotorjevo pismo: »Nihče ne dvomi, da bi bila Slomškova beatifikacija za nas Slovence v verskem, kulturnem in narodnem oziru nepregledno velikega pomena. Od gradiva, ki se bo tem potom (potom odgovorov na vprašanja) nabralo, je odvisno, ali se bo postopanje v tej zadevi sploh nadaljevalo ali ne. Zato je sleherni, ki je v srcu za to, da bi se izpolnila že dolgoletna želja vseh vernih Slovencev, iskreno prošeno, naj po vseh svojih močeh pomaga pri tem važnem poslu. Zlasti naj si vsak lavantinski duhovnik zagotovo zavest, da je vsaj nekaj storil za poveljevanje Slomškovo. In kdor je natančneje proučil Slomška in njegove spise je v prvi vrsti poklican, da sedaj s svojim znanjem pospeši započeto delo...«

Vprašanja se predvsem pošiljajo župnikom uradoma oziroma duhovnikom lavantinske škofije in nekaterim drugim naslovom. Gg. dušni pastirji naj s prižnice ponovno povabijo vernike, da se ogledajo tisti, ki vedo o Slomšku karkoli povedati. Osebe, ki želijo vprašalno polo, naj se naznanijo ali javijo.

Vsaki polji je priložena položnica, a katero naj blagovolijo častilci Slomškovi vpsolati popolnoma prostovoljno darove za kritje neizogibnih stroškov za fond, ki bo potreben pri nadaljnjem postopanju. O vseh prejemkih in izdatkih bo treba svojedobno predložiti sveti obredni kongregaciji natančen račun.

V teku treh mesecev, to je do 31. oktobra 1926 naj se vprašalne pole s poročili vred zanesljivo vrnejo.

»On, ki je dobro delo začel, ga bo tudi dokončal. Kar se nam nemogoče zdi, lahko in hitro Bog stori.«

(Slomšek.)

Naj bi se torej zdaj najširša Slomškovi osebi in njegovemu delu hvala in naklonjena slovenska javnost z vso ljubeznijo zavzela za vzvišeno nalogo.

Zanimivosti

VELIKI POŽARI.

Eden največjih požarov zadnjih deset let je bil oni v Tokiu na Japonskem kot posledica potresa in pa velikanski požar v Solunu leta 1917, ki je povzročil škode nad 40 milijonov funtov ali okoli 12 milijard din po današnji vrednosti. 100.000 ljudi je bilo takrat brez strehe. Odkar je pogorel južni del mesta Chicago l. 1872, ni bilo nikjer tako silnega požara. Požar v Chicagu je povzročila krava, ki se ni pustila molziti ter pri tem brcala okoli sebe, prevrnila svetilko, ki je eksplodirala ter goreče olje vrgla v slamo in seno. Devetnajst ur potem so bile upepeljene stavbe v obsegu nad šest štirijaskih milj, t. j. 18.400 stavb ter je nad 100.000 oseb ostalo brez domovja. Škode je bilo takrat okoli 60 milijonov funtov.

Največji vseh požarov je bil l. 1666 v Londonu. Komaj je istega leta ponehala kuga ter je prebivalstvo zopet pričelo z rednim delom, je blizu londonskega mosta v neki pekarni izbruhnil ogenj, ki je divjal tri dni. Noči so bile svetlejšee kot dnevi. Deset milj okoli Londona je bilo vse svetlo. Goreči ogorki so leteli v zrak ter užigali poslopja daleč proč od izbruha požara. Cerkevni stolpi so se podirali in hiše drobile v prah. Poletje je bilo izredno suho, a ulice zelo ozke, hiše največ lesene. Pogorelo je trinajst tisoč hiš ter devetinosemdeset cerkva, 200.000 ljudi je bilo brez strehe.

Leto 1882 so v Londonu nazivali leto požarov. Bilo je več velikih in vse polno manjših požarov. Na Wood-cesti je 18. decembra onega leta ogenj napravil škode nad dva milijona funtov.

Nenavadni požar pa je bil 30. decembra 1890 v Londonu na Viktorija cesti. Zima je bila trda, tako da so ognjegasci izgledali kot da bi bili od nog do glave v steklenih oklepih. Naslednje jutro je pogorišče kazalo kaj čudno

sliko, ko je milijone ledenih sveč viselo od razvalin.

Izven Londona je bil na Angleškem največji požar l. 1906 v Dundee, kjer so se užgala ogromna skladišča, v katerih so bili nakopičeni sami spirtni izdelki. Tri dni in noči so se požarne brambe zamaš trudile ogenj udušiti, ali ga vsaj omejiti, tako da je končno tudi velikianski rezervuar eksplodiral, v katerem je bilo 7000 galonov whiskyja t. j. 31 tisoč litrov. Plamen je bil podoben ognjenikovemu izbruhu in videli so ga 50 km daleč naokoli!

Požar v Bruslju leta 1910 se je tako bliskovito širil da je bil ves razstavni prostor v plamenu predno se je sploh moglo misliti na gašenje. Škode je bilo takrat okoli poldrugo milijardo dinarjev.

Velikanski je bil požar v San Franciscu leta 1906 kot posledica potresa. Upepelil je cele vrste hiš v dolžini osem kilometrov, napravil škode 40 milijonov funtov ter 400 oseb je v plamenih našlo grozno smrt.

ZDRAVSTVENO STANJE RUSIJE.

Komisariat za ljudsko zdravje poroča o kužnih boleznih v letu 1925. sledeče: Končno je šel nazaj pegasti tifus: 71 tisoč bolnikov, za polovico manj kakor predlanskem, a vendar veliko več kakor pred vojno. Zalibog se ne tiče to izboljšanje posameznih pokrajin, kot Bele Rusije, Urala, Sibirijske in Kirgiške stepe, kjer razsaja uš, prenašalka tifusa. Noče izginiti tudi legar, trebušni tifus, ki je povzročil 161.317 slučajev obolevnosti. Kolere je bilo le 12 slučajev, neznatni slučajji kuge so se dogodili le v Turkestanu, znižale so se tudi koze (17.144 slučajev v vsej Zvezi, medtem ko je bilo l. 1924. čez 29 tisoč slučajev). Zato tvori pravi bič prebivalstva malarija: do 4 milijone slučajev, ki se širi po vsej Ru-

siji, posebno ob Volgi, kjer sploh ni bila znana pred vojno. Druga nesreča je steklina, ki je posledica neverjetne pomnožitve volkov med vojno in revolucijo. Volkovi okužijo drugo živino in bolnice so polne žrtev steklih psov, krav, konj, da celo puranov in kokoši, miši in podgan. Po približnih podatkih je zahtevala steklina do 450 tisoč žrtev, izmed katerih je umrlo veliko kmetov v strašnih mukah vsled oddaljenosti od zdravnikov.

KASPIJSKO JEZERO SE SUŠI.

Nikoli ni bilo Kaspijsko jezero tako plitvo kakor letos. Vodna gladina se je v času od leta 1918. do sedaj znižala skoro za dva metra. To dejstvo končno veljavno dokazuje, da ni odvisna globina jezera od dežja in one množine vode, katero prinaša Volga. Mero dajno je stalno tektonično zvišanje vzhodnega dela kavkaškega medmorja. Najhuje je, da se zvišuje obala neenakomerno. Na Apšeron-skem polotoku blizu znanega Bakuja je morje n. pr. vedno 25 cm bolj plitvo kakor v Petrovsku. Oblasti so pričele natančno beležiti nadaljnje izpremembe morske gladine, ki bodo imele jako žalostne posledice za kaspijsko paroplovbo. Človeška brezpomnost je tembolj očitna, ker ni imela Volga že več sto let toliko vode kakor lani. Zdaj po treh mesecih povodnji je še vedno za 3 m višja od normala in le počasi nazaduje. Splošne izgube od letošnje povodnji ob Volgi znašajo čez šest milijonov rubljev (3 mil. dolarjev)!

SCOTLAND YARDS.

Ta beseda pomeni toliko kot londonsko policijsko ravnanje. Londonska policija slovi kot najzvoornejša na vsem svetu. Tako vlnudnega, prijaznega, postrežljivega policaja ne dobiš nikjer kot samo v Londonu. Njih število znaša 20.000, v štiristopih bi ta armada korakala mimo tebe poldrugo uro.

Na Scotland Yardu se nikoli ne prikaže pismo, pač pa glavna pošta vsak dan odpremi dva polna poštna voza poštinih pošilk naravnost tja. Tisoče in tisoče ljudi vsaki dan pošilja pisma policiji. Namišljeni detektivi pošiljajo svoja mišljenja o kakem zločincu, tiralcu itd., potem pišejo razni norci, ki so odkrili zarote proti državi, anonimna pisma prihajajo, ki navajajo podatke h kakemu umoru. žene ovajajo poblege može itd.

Dva voza plev vsak dan, koliko je zrna v njih? Toda prebrati morajo vsako stvar in zabeležiti, celo anonimna pisma se ne zavrejo. Izkušnja uči, da se ravno v takih pismih dostikrat nahajajo informacije neprecenljive vrednosti.

Pošto sortira posebni oddelek ter nato odda raznim departamentom. Sam predsednik policije Sir Horwood prejme več to pismen na dan. Te najprvo odpre njegov tajnik, ta jih potem po vrednosti predloži predsedniku.

Posebni zavoj pisma pa oddajo poglavarju detektivskega oddelka, to so pisma razposlanih tajnih policistov iz cele države, ki so pisana s tajno pisavo, znano samo njegovemu oddelku.

Odkar je radio v splošni uporabi, se je število pismen še zvišalo. Opis marsikatega morilca so že poslali v svet potom radia in ta i oni poslušalec je videl tako osebo in piše o tem. Ta ga je videl na promenadi v East-bournu, drugi v kakem prvovrstnem restavrantu v Londonu, oni zopet poroča, da je v Berwick-u igral golf, ali se sprehal ob morju v Liverpolu, ali pa ga videl v ekspresnem vlaku te in te linije, tako da je bil zasledovani morilec hkratu na sto krajih.

Toda eden od vse te množice je pa morda le pravi, zato Scotland Yard ne more izbirati, pač pa so pol ure po prejemu takih pismen vsa policijska oblastva navedenih mest o tem obveščena.

Anonimna pisma prihajajo dvojne vrste, taka od ljudi, ki radi reda stvar naznanijo, ne marajo pa nastopati kot priče, a zopet taka od sokrivcev, ki denuncirajo svoje tovariše.

Mnogo je tudi takih piscev, katerim ni nič drugega mar, kot da bi njih ime »blestelo« v javnosti.

Prijeti se, da kak morilec tudi sam piše policijskemu prezidiju. Neil Cream, notorični zastrupeljevalec žensk, si je osvojil to novo metodo, seveda z namenom, da s tem policiji meče pesek v oči. Nekaj časa je uspeval, niso ga mogli zaslediti, toda postal je predrzen, Scotland Yard je s pismi obsipaval in to mu je bilo usodno. Kmalu so ga prijeli in vrv je bila zadržnjena okoli njegovega vratu.

NESREČE.

Berlin, 25. julija. (Izv.) Od tričetrt na 7 je zašel pri Juistu nek aeroplan v hud vihar, tako, da je moral pristati. Pri tem so se štiri osebe ubile, med njimi pilot. Več potnikov je težko ranjenih.

Newyork, 25. julija. (Izv.) Pri Witheswille se je podrl most. Nesreča je zahtevala 5 človeških žrtev. Nad 40 oseb je težko ranjenih. Več izmed njih smrtnonevarno. Na mostu se je v trenutku nesreče nahajalo okoli 300 ljudi, ki so hiteli k neki slavnosti.

Turin, 26. julija. (Izv.) Pri vajah težke artilerije v Cunes je vsled nepravilnega ravnanja eksplodiral top, ubil 4 vojake ter enega težko, 3 pa lažje ranil.

Somišljeniki! Zbirajte za Ljudski sklad SLS! Darove pošiljajte na tajništvo SLS v Ljubliani. Poštnočekovni račun 11.475.

Gospodarstvo

Olažave pri prevozu vina.

Dosedaj je moral vinogradnik, ako je prodal svoj vinski pridelek v katerikoli množini in če je sam porabil vino, dobiti kontrolni list za prevoz vina le pri tistem finančnem oddelku, kjer je imel vinograd. Oddaljenost od vinograda do oddelka finančne kontrole je znašala večkrat po 10 in še več kilometrov, od stalnega bivališča vinogradnika pa seve še mnogo več. Radi zgoraj omenjene prevelike oddaljenosti so bile tozadevno vsako leto pritožbe. Sedaj se je pa obrnil v imenu vinogradnikov ptujski okrajni zastop na finančnega delegata v Ljubljano in prosil za dovoljenje, da sme dobiti vinogradnik pri najbližjem oddelku finančne straže in to tudi na mestu svojega bivališča kontrolni-prevozniki list. Finančna delegacija je ugodila tej prošnji vinogradnikom iz Hričev, ki bivajo ali v Ptuj ali v področju oddelkov finančne kontrole v Ptuj, Sv. Andraž v Halozah, na Ptujski gori in v Poljčanah. Vinogradniki iz naštetih krajev smejo prijaviti prevoz vina in prejeti kontrolni list pri najbližjem finančnem oddelku. Vinogradniki si bodo prihranili od vedaj zanaprej precej časa in potnih stroškov.

Izvoz v juniju 1926.

V mesecu juniju t. l. smo izvozili 402.321 ton blaga v vrednosti 612.2 milijona dinarjev ali v zlatu 55.8 milijonov dinarjev. V istem mesecu lanskega leta je znašal izvoz 358.697 ton za 671.5, oz. 59.16 milijona zlatih dinarjev.

Glavni izvozni predmeti so bili: koruza 88.944 ton za 164.5 milijona dinarjev; les stavbni 93.385 ton za 65.4, pšenica 18.826 ton za 55.9, jajca 3147 ton za 50, surov baker 1015 ton za 24.5, žive svinje 17.598 kom. za 17.7, živa goveda 5326 glav za 16.5, cement 37.552 ton za 14.5, pšenična moka 2714 ton za 13.4 mil. Din itd.

V prvi polovici leta je znašal izvoz 2.617.000 ton za 3.938.4 mil. ali v zlatu 359.4 mil. Din; dočim smo v prvi polovici lani izvozili 2.145.000 ton za 4506.5 mil. ali v zlatu 379.7 mil. Din.

Količina izvoza je torej znatno narasla, nasprotno pa je vrednost ne samo v papirnatih, ampak tudi v zlatih dinarjih padla.

Industrijski kataster.

Po vestih iz Beograda je trgovinsko ministrstvo sklenilo, da se da kredit v znesku 20.000.000 Din za izdelavo katastra industrije v celih državah. S tem poslom, se bo bavila posebna komisija, ki bo prihodnji mesec začela s delom.

Nekoliko pozno se je ministrstvo trgovine in industrije spomnilo, da je potreben kataster industrije. Sicer pa smo mnenja, da ima velik del tozadnega materiala ministrstvo že: saj ne mine mesec, ko podjetja dobivajo redno vprašalne statistične pole. Ministrstvo lahko dobi ves material tudi od zbornic. Vendar pa je najvažnejše, da se osnuje posebna komisija...

Sadna razstava v Ptuj in naknadno licenciranje v ptujskem okraju. Pokrajnska sadna razstava v Ptuj se bo vršila od 2. do 4. oktobra t. l. Dne 1. avgusta ima pripravljani odbor sejo, na kateri se bo določilo vse potrebno glede razstave. Na to razstavo bodo prišli sadni kupci iz Avstrije in Nemčije. Sadjarje opozarjamo že sedaj, da bodo od tega časa sadje dobro ohranjeno poslali na razstavo. — Naknadno licenciranje v ptujskem okraju

se bo vršilo za one plemenske bke, ki še dosedaj niso imele dovoljenja, a odgovarjajo vsem zahtevam pasme in plemenitve, vsak terek v mesecu na sejmistu v Ptuj. Prijave za licenciranje sprejema okrajni zastop.

Kisarne v Sloveniji. K našemu nedeljskemu članku smo prejeli sledeče: Kisov esenc, kem. kislina nikakor ni škodljiva zdravju, kakor so ugotovile komisije strokovnjakov v vseh državah. Tudi je kemično dovolj očistena, tako da ne vsebuje nobene nevarnosti za zdravje konzumenta. Kar se tiče porabe posameznih vrst kisa, moramo ugotoviti, da poraba kemične kisline ni padla, pač pa narasla.

Sladkor. Na svetovnih tržiščih je tendenca žvrsta radi pesimističnih vesti. Pri nas ni izprememb v cenah. Ker so se širile vesti, da je poplava ogrozila tudi polja s sladkorno peso in da je pričakovati zato povišanja cen sladkorju, ugotavljamo, da je pod vodo polj s sladkorno peso samo 3000 ha, kar pa ne pomeni dosti, ker znaša vsa površina polj s sladkorno peso okoli 70.000 ha. Po najnovejših vesteh za večino polj ni nobene nevarnosti.

Mednarodni usnjarski kongres v Londonu. Od 6. do 9. t. m. se je vršil v Londonu mednarodni usnjarski kongres, kateremu je prisostvovalo okoli 50 angleških in 40 inozemskih delegatov iz držav, ki predstavljajo 90% vse svetovne produkcije usnja. Delo je opravljal kongres v več odsekih. Najvažnejši sklep kongresa se tiče upostavitve stalne mednarodne komisije, sestavljene iz vseh držav. Vsaka, tudi tista, ki ni bila na kongresu zastopana, pošlje 2 zastopnika. Ta komisija je organ za obravnavanje vseh vprašanj usnjarske industrije, ki so mednarodnega značaja. Nadalje se ustanovi Clearing House v Londonu, ki bo zbiral informacije o usnjarsstvu vsega sveta.

Bivši avstrijski trgovinski minister in nar. gospodar dr. Fr. Wieser. Dne 23. t. m. je umrl bivši avstrijski trgovinski minister in nacionalni ekonom dr. Fr. Wieser; njegovi glavni deli sta: Geldwert und seine geschichtlichen Veränderungen in Das Gesetz der Macht.

Kongres knjigovodskih strokovnjakov. Od 5. do 9. julija t. l. se je vršil v Amsterdamu prvi mednarodni kongres knjižnih revizorjev ali knjižnih strokovnjakov »Accountants«. Zastopanih je bilo 43 organizacij iz 19 raznih držav. Zastopniki so razpravljali predvsem o trdnosti organizacij svoje stroke, nadalje o modernih oblikah obratovanja, o knjigovodstvu občin, o obratovanju občinskih obratov itd.

Angleška zunanja trgovina. V prvi polovici letos je znašal uvoz v Anglijo 608 (v prvi polovici lani 678) milijonov, izvoz pa 388 (393) milijonov funtov sterlingov; v teh številkah se torej že opazi vpliv štrajka.

Gradba ladij. Pred nedavnim smo poročali o gradbi ladij na svetu. Sedaj imamo v rokah dodatne podatke: prvkrat je Lloydov register objavil to-nazvo v Jugoslaviji v gradbi se nahajajočih ladij. In sicer je bilo v gradbi 1. aprila t. l.: dve ladij, skupaj 340 ton, 1. julija 1926 pa —

Francoska zunanja trgovina. V prvi polovici tega leta je Francija uvozila za 26.198 milijonov frankov, izvozila za 22.781 milijonov. Deficit znaša torej 3417 milijonov frankov, dočim je bila v isti dobi lanskega leta aktivna za 1688 milijonov frankov. Tu pa ni vpoštevana trgovina s francoskimi kolonijami, ki je bila v prvi polovici letos aktivna za 725 milijonov frankov (v isti dobi lani za 932 milijonov).

Borza

26. julija 1926.

DENAR.

Zagreb, Berlin 18.491—13.581 (13.51), Italija 187—188.20 (184 den.), London 275.05—276.25 (276.65), Newyork 56.467—56.787 (56.60), Pariz 146 do 148 (136 den.), Praga 167.88—168.38 (167.90), Dunaj 7.994—8.034 (8.01), Zürich 10.948—10.988 (10.9675), Amsterdam 22.75—22.85, Bruxelles 150.50 (bl.).

Curih, Beograd 9.115 (9.1125), Pešta 72.80 (72.30), Berlin 122.05 (122.9625), Italija 17.075 (16.9925), London 25.1225 (25.125), Newyork 516.625 (516.625), Pariz 15.30 (12.625), Praga 15.30 (15.2925), Dunaj 73.0375 (73.0375), Madrid 80.60 (80.35), Atene 5.8425 (6), Amsterdam 207.60 (207.60), Bruxelles 13.40 (12.70), Stockholm 138.30 (138.35), Oslo 113.575 (113.35), Kopenhagen 136.90 (136.95).

Dunaj. Devize: Beograd 12.4550—12.4850, Kodanji 187—187.40, London 84.81—84.41, Milan 23.44—23.54, Newyork 705.55—705.95 (ček 703.25, blago 707.40), Pariz 18.15—18.25, Varšava 76.95 do 77.45. — Valute: dolarji 702.70—706.70, angleški funti 34.23—34.39, francoski frank 18.42—18.38, lira 23.92—24, dinar 12.42—12.49, českoslovaška krona 20.6775—20.9075.

Praga. Devize: London 164, Hra 113.03, Newyork 33.70, Pariz 88.30, Zagreb 55.55.

VREDNOSTNI PAPIRI.

Ljubljana. 7% invest. posoj. 73—74.50, vojna odškodnina 300—306, zastavni listi 20—22, kom. zadolžnice 20—22, Celjska 193—195, zaklj. 194, Ljublj. kreditna 175—195, Merkantilna 90—95, Prastedion 865—868, Slavenska 49 den., Kred. zavod 165—175, Strojne 112—115, Veveče 102 den., Stavb. 55—65, Sešir 103 den.

Zagreb. Vojna odškodnina 298—298.50, avgust 300—302, september 303—305, Hrv. esk. 100 do 100.50, Kred. 102—104, Hipobanka 55.50 den., Jugobanka 93—93.50, Prastedion 867.50—875, Ljublj. kreditna 175 den., Slavenska 50—51, Srpska 130 do 131, Zem. 127 den., Narodna 4250 den., Eksploatacija 8—10, Seđerana 265—270, Nihag 19 bl., Gutmann 195—200, Slavonija 81—83, Trbovlje 335 do 345, Veveče 102—105.

Dunaj. Živno 700.500, Alpine 245.500, Greinitz 109.500, Trbovlje 400.300, Hrv. esk. 118.000, Leykam 150.000, Mundus 1.112.000, Slavonija 35.200.

BLAGO.

Ljubljana. Les: Brzjavni drogovi (smreka, jelka, bor) popolnoma zdravi, ravni, obeljeni, stegnjeni, primerno suhi, ravno odžagani, od 8—12 m, fco vag. meja, 6 vag., 800, 900, zaklj. 800; deske (smreka, jelka) 25 mm, 4 m, III. in podmerno blago, fco vag. meja, 1 vag., 440, 450, zaklj. 440; hrastovi hlodi od 2 m dolž, od 80 cm prem. napr., fco vag. nakl. post. 400 bl.; bukova, meterska, suha, zdrava drva, fco vag. nakl. post. 18 bl. — Zito in poljski pridelki: Pšenica, fco vag. nakl. post. 815 bl., pšenica nova, za avgust, fco vag. nakl. post. 270 bl.; koruza, fco vag. nakl. post. 195 bl.; otrobi srednji, fco slov. post. 155 bl.; oves novi, fco nakl. post. 160 bl.

Sport

SPORTNA NEDELJA.

Finale za nogometno prvenstvo Jugoslavije se je vršilo v nedeljo v Zagrebu pred 14.000 gledalci, med Gradjskim SK (Zagreb) in Jugoslavijo iz Beograda. Zmagali so Zagrebčani z 2 : 1, odločilni boj je padel iz senajstke.

Ljubljana: Maribor 13 : 1. Medmestna tekma med Ljubljano in Mariborom, ki se je vršila v nedeljo v Ljubljani, je končala z visokim porazom Maribora. Ljubljanski team je bil v jako dobri formi, reprezentanca Maribora slab protivnik.

Juniorske tekme za pokal SK Ilirije so se nadaljevale v soboto in v nedeljo. Rezultati: Jadran : Mladika 3 : 1, Mars : Svoboda, Moste 4 : 1, Hermes : Triglav 5 : 1. — Prijateljska tekma med juniorji Ilirije in SK Mladiko, igrana v Mladinskem domu povodom triletnice Mladike, je končala po napetem boju z rezultatom 7 : 6 za Ilirijo.

Sportni dan v Celju, ki ga je priredil SK Celje, da počivi precej zastalo sportno življenje v Celju, je moralno in gnotno dobro uspel. Nogometna tekma med Celjem in Atletiki je izpadla neodločeno 1 : 1, hazensko tekmo je dobila ljubljanska Ilirija proti Ateni 5 : 7 : 1; zmagovalci v lahkoletskih tekmah so bili: na 100 m Štepišnik (Ilirija), 200 m dr. Perpar (Primorje), 400 m Močan (Primorje), 1500 m Gabršček (Ilirija), 5000 m De Reggi (Ilirija), stafeta skozi mesto Primorje pred Ilirijo, Ptujem, Celjem in Atletiki.

OLIMPIJSKE IGRE V AMSTERDAMU 1928.

Olimpijski odbor na Holandskem je sestavil načrt za igre leta 1928. Ni bilo lahko ugoditi sklepu Mednarodnega olimpijskega odbora, da smejo trajati igre samo 14 dni vključno tri nedelje. Vprašanje je, če bodo nogometne zveze zadovoljne z rokom, ki ga je določil odbor; in že beremo, da je Tifa pri holandskem odboru protestiral proti roku. Tifa predlaga, naj se nogometni turnirji vršijo že v maju, ne pa šele v drugi polovici junija, oziroma šele v prvih dneh julija, kakor je zadnji odborov sklep. Pravi, da bi bile z majskim terminom vse dežele zadovoljne.

Grozili spor med Mednarodnim olimpijskim odborom in med sportnimi zvezami je poravnal. Unija mednarodnih sportnih zvez je zborovala v Parizu, prišli so tja zastopniki 23 zvez. Glavni

razgovor se je vršil o igrah v Amsterdamu in o sporu z olimpijskim odborom. Sedaj pravijo, je vse dobro, in bodo dobile zveze zastopstvo v odboru, v smislu lanskih sklepov v Pragi. Zimske igre bodo trajale 8 dni, kraj Sv. Moric v Švici; preskrbljeno mora biti za hiter transport bobslajev in strelonov. Na predlog Edströma (Švedska) so dovolili ženskemu sportu sodelovanje pri nekaterih olimpijskih tekmah. Pisali smo že, da so hotele prirediti ženske lastno olimpiado. Oficielni program tekem je sedaj ta-le:

Od 20. junija dalje izločitvene nogometne tekme.

30. junija do 7. julija. Predigre in medigre nogometnega turnirja.

6. julija. Predigre turnirja v hokeju.

7. julija. Otvoritvena slovesnost. Od 18. do 23. ure dviganje uteži.

8. julija. Atletika. Nogomet, Sabljanje, Konoe dviganja uteži.

9. julija. Atletika. Nogomet. Tenis. Sabljanje. Prosta rokoborba.

10. julija. Atletika. Hokej. Tenis. Sabljanje. Prosta rokoborba. Moderni petboji v streljanju.

11. julija. Atletika. Hokej. Tenis. Sabljanje. Zaključni boji v prosti rokoborbi. Moderni petboji v plavanju.

12. julija. Atletika. Prvi demifinale v nogometu, Tenis. Sabljanje. Grškormska rokoborba. Moderni petboji v sabljanju.

13. julija. Atletika. Drugi demifinale v nogometu, Tenis. Sabljanje. Grškormska rokoborba. Moderni petboji v jahanju.

14. julija. Zaključni boji v atletiki. Maratonski tek. Tenis. Sabljanje. Grškormska rokoborba. Moderni petboji v atletiki.

15. julija. Dirkanje. Tekma za 3 in 4 mesto v nogometu. Tenis. Sabljanje. Zaključni boji v grškormski rokoborbi.

16. julija. Finale v hokeju. Tenis. Sabljanje. Prvenstvo v kolesarstvu po cesti. Dirka jaha. Plavanje.

17. julija. Finale v nogometu. Finale v tenisu. Sabljanje. Dirkanje jaha. Plavanje.

18. julija. Telovadba. Jahanje. Sabljanje. Jahanje. Plavanje. Veslanje.

19. julija. Telovadba. Jahanje. Finale sabljanja. Boksanje. Jahanje. Plavanje. Dirkanje.

20. julija. Jahanje (dresurna skušnja). Jahanje. Boksanje. Jahanje. Plavanje. Veslanje.

21. julija. Telovadba (zaključni boji). Jahanje (dresura). Jahanje (skalcalna skušnja). Finale v dirkanju jaha. Plavanje. Boksanje.

22. julija. Končne pavalne tekme. Zaključno veslanje. Končne tekme v telovadbi. Finale v boksanju.

23. julija. Telovadni nastopi. Zaključne svečanosti.

Kakor vidimo, je marsikaj odpadlo. Pogrešamo lahkoatletski desetboj; ali pa poročilo ni še zadosti natančno.

Zelo važno za društva.

Po novi naredbi, o kateri smo družtvom že poročali, da je potrdila za 10% takso pri vstopnicah za igre in koncerte samo Umetniški oddelk ministrstvu prosvete. Tu je Prosvetna zveza prosila za znižano takso za vsa pri nas včlanjena društva. Dobila je naslednji odgovor:

PROSVETNA ZVEZA

LJUBLJANA.

Umetniški oddelk Ministrstva Prosvete me je obvestil, da načeloma ne izdaje generalnih potrdil za znižanje takse od vstopnic za koncerte in diletantske predstave, češ, da bi taka potrdila bila nelogična in ker je najprej potreba vodeti vsaj program in imena izvajalcev. Potem se šele more oceniti umetniški značaj priredbe. Zato bo izdal potrdila le za vsako prireditelje posebej. Ta način omogoča, da po predloženih programih spremlja razvijanje te vrste umetnosti v državi, da cenil kvaliteto dela, vrši kontrolo in da bo sploh obveščen o vsem tem; kar spada v krog njegove pristojnosti. Vabim Vas, da obvestite vsa društva, ki so včlanjena pri Vaši zvezi o tem novem načinu izdajanja omenjenih potrdil. Zlasti jih je treba opozoriti, da priložijo vsaki prošnji tudi program prireditve in da vlagajo prošnje pravčasno. Ker koncerti in gledališke predstave pripravljajo vsaj mesec dni naprej, imajo prireditelji dovolj možnosti, da se pravčasno obrnejo s prošnjo na Umetniški oddelk Ministrstva Prosvete, ki bo take pravilno opremljene in kolikove prošnje hitro reševal. Priporinjam, da sem skušal s posebnim predlogom omiliti ta postopek, da pa stoji Umetniški oddelk Ministrstva Prosvete odločno na prej označenem stališču. V veljavi pa

Sven Elvestad:

Železni voz.

Roman.

I.

Kako pritečejo trije ljudje.

Ura je kazala nekako enajst predpoldne; drug za drugim so prihajali po zajutreku letoviščarji na prosto in večina jih je plegla po travi pred hišno verando.

Po mnogih hladnih dneh je zmagovito zavladala poletna toplota, ponoči je deževalo, proti sedmim jutraj se je pa zjasnilo in solnce je sijalo ves dopoldan, posušilo je travo in tla, izpilo je mlake in strdilo ter zbelilo pota.

In tako so se veselili letoviščarji, ker je končno vendarle nastopilo plodno poletje s svojo blagodejno toploto. Zato so se utaborili sredi solnca, ki je pripekalo nad visoko travo; tako so ležali in mežikali v očmi v plametečo svetlobo. Čuli so šumenja morja v daljavi in prisluskovali, kako je šelestel veter, ki se je dvigal zunaj ob morju, pihal preko bregov in se pogajal med smrekovje, kjer je zgubil svojo silo tako, da se je samo še opotekal preko travnika in komaj še majal travo, ki je ščegetala počivajoče v obraz.

Od tam, kjer sem ležal sam v travi, sem mogel ravno še opaziti svetlikanje postave v belem muslinu in ženski tilnik z zlatimi lasmi, ki so se lahno gibali; ako sem samo malo okrenil glavo, je zadel moj pogled rdečeprogosto platneno strešico nad verando, kjer so se polgravalni solnčni žarki.

V travi okoli mene je ležalo pet oseb; kakor da vse spi, se je zdelo in vendar v resnici ni spal nihče. O belo oblečeni gospodični ob svoji levici sem vedel, da si je z obema rokama opirala obraz in imela pred sabo odprt roman; nisem pa slišal, d abi prebirala liste. Nikdo ni spregovoril niti beseda. Vsi smo se

naslajali v popolnem brezdelju, zaspanec nas je obvladal in toplota nam je po malem ubila vso voljo in gibkost. Leta bi mogli tako ležati, ne da bi kdorkoli izmed nas samo hotel ganiti z nogo ali listati v knjigi. Celo vedno nemirne misli so pričenjale dremati. Komu naj bi se tudi ljubilo razmišljati? Morje tam zunaj ni več šumelo, ušesa so se zapirala, vsak glas je kar zdrknil ob njih, in samo tupatam smo še kaj zaslišali. Morda je bil čmrli, ki je brenčal mimo nas, ali pa vrtna vrata, ki so se zaprla. Vedel sem, da imajo v hotelu papigo, zaprto v kletki sredi pročelne stene. Gotovo je čutila tudi ona, kako se segreva njeno perje, in hotela je pretegniti svoje stare kosti. Slišal sem, kako se je oprijela s kljunom kletkinih paličic in se gugala semintja. Tedaj pa so zaprla spet vrtna vrata, toda tokrat s tako silo, da je vse zažvenketalo. Takoj nato sem zaslišal tesno poleg sebe glas, ki je zaklical: »Poglejte vendar!»

Kaj naj bi pogledal? Komu bi se ljubilo dvigniti glavo? Na cesti so zadoneli koraki, nagli koraki; mož in ženska sta morala biti, ki sta tekla. Razločno sem čul, kako so topotali moški škornji in kako je šumelo krilo. Dvignil sem se, toda slepila me je solnčna svetloba, ki je plamtela in mrgolela v zraku.

Poglejte vendar, je rekla belo oblečena gospodična poleg mene in pokazala z roko predse. Skozi cvetja polno vejevje jablan sem mogel sedaj razločiti, kaj se je dogajalo na cesti.

Trije ljudje so tekli proti nam. Sprejadal se je poganjal uren deček, bos, za njim je tekel mož v srednjih letih, domačin iz okolice; nosil je modro srace in bil brez jopiča, v rokah je imel majhen, ponošen slamnik. Kot zadnja je prihajala gospodična, neka letoviščarka; toda zaostala je daleč zadaj, ker jo je njena obleka ovirala pri hoji. Trudila se je, da bi jo privila k sebi, vendar brez uspeha; tako je tekla dalje, dočim je plapolalo njeno krilo kakor bela zastava.

Morda je podivjal kak bik, je menila gospodična ob meni.

Vendar to ni moglo odgovarjati resnici, ker bi v tem slučaju ne bilo treba ljudem tako teči, tudi še potem, ko so se že zaprla za njimi vrtna vrata.

Kakor bi trenil smo se dvignili vsi lenivci; dva trije so že stali in si z rokami nad očmi delali senoco.

Prihajajoči so jo ubrali k nam. Nizek plot je ločil hotelsko zemljišče od ceste; v plotu je bil ozek prehod. Samo priprosto, leseno poprečnico je bilo treba potisniti na stran, da si mogel skozi.

Deček in moški sta dospela do poprečnice približno v istem času. In sedaj je sledil smešen prizor zaradi njune nepričakovane naglice. Začela sta se puliti za drog in nista vedela, kam bi z njim. Očividno si nista bila na jasnem, ali naj ga preskočita, zlomita, pod njim izpodlezeta ali pa naj ga potisneta na stran. In konec vsega je bil, da ju je dohitela ona belooblečena gospodična. Deček se je izkazal sedaj za najbolj prebrisaneega; malo nižje iztek je preskočil plot, padel na kolena, se hitro pobral in stekel proti nam. Na ta način je ostal mož sam pri drogu in z lahoto ga je potisnil stran. Vsi trije ljudje so dospeli do nas skoro istočasno. Po njihovih obrazih smo mogli spoznati, da se je moral zgoditi nekaj prav posebnega. Vsi so bili preveč razburjeni, da bi mogli takoj govoriti. Domačin je ječal nekaj nesmiselnega, in njegove oči so steklenele od strahu, ko se lovil z besedami. Gospodična je bila brez sape in je pritiskala roke na prsi. Deček je bil pa tudi z jezikom najbolj uren in je prišel prvi do besede.

Bilo je še tako zgodaj v poletju, da je prispelo doslej samo še šest do sedem gostov. Med temi so bile tri gospodične iz neke trgovine v Kristijaniji, kjer si je osebe delilo svoje počitnice od srede maja pa daleč tja v september. Letoviščna doba se pravzaprav še ni pričela, toda te gospodične so morale uživati svoje počitnice takrat, ko je prišla vrsta nanje. Poleg njih so se nastanili v hotelu še štirje gospodje: star bančni blagajnik, mlad akademik, neki gozdar in visec teh vrstic.

Priloga k SLOVENECA, 19. sv. J. O. Curwood, Kazan, volji pes. Kanadski roman 18 Din, vezan 30 Din. — 20. sv. Ed. About, Kralj gora, 18 Din, vezan 30 Din. — 21. sv. H. R. Higgar, Jutranja zvezda, 30 Din, vez 40 Din. — 22. sv. Otoka kapljana Granla, Popolovanje okoli sveta, Roman v treh delih, 48 Din, vez 58 Din.

ostane še nadalje člen 108 točka 29c Pravilnika za izvrševanje določil o takсах iz zakona o državi trošarini, takсах in pristojbinah (Uradni list št. 376/116 iz leta 1923), da se za poučna predavanja, poučene in gospodarske razstave ali vaje in večere šolskih in orlovskih ter gimnastično sportnih društev izjemoma ne plačuje taksa toda samo, če se obenem ne prirejuje plesne veselice. Prosvedni inspektor dr. Lončar l. r.

Tako dopis. Društva pa naj sedaj zijajo, kakor smo zijali mi, ko smo to reč dobili v roke. Kje smo? v Evropi ali v Aziji? Saj ni mogoče: za vsako prireditve posebno vlogo v Belgrad, a programom, en mesec prej? Za vsako društveno gledališko predstavitev in vsak pevski nastop! Zakaj ne tudi, naj se pred vsako prireditvijo vse osebe predstavijo v Belgradu pri Umetniškem oddelku, da jih bo posebna komisija ocenila glede njihovih umetniških zmognosti? Ko si malo opomremo, bo moji prosili poslanca za intervencijo, — če bo kaj pomagalo. Do takrat pa — kakor veste in znate!

Orel

Nabrani denar za prehodni naraščajoči prapor naj odseki ljubljanskega okrožja takoj pošljejo ljubljanskemu okrožju.

Tekmo v teku na 5 km priredi Vrhniško Orlovsko okrožje, dne 15. avgusta na Vrhnikih. Začetek ob 4. uri popoldne. Cilj bo pri Rokodelskem domu. Po tekmi bo na vrtu Rokodelskega doma razglasitev izida ter razdelitev daril in diplom tekmovalcem.

Knjige in revije

Zbori. Mesečna revija za novo zborovsko glasbo z glasbeno knjižno prilogo. Urejuje Zorko Prelovec, izdaja pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. — Sedmi zvezek tega za naše pevke razmere prepotrebne lista prinaša dva znamenita mešana zbora hrvatskega skladatelja Jakova Golovca »Jadovanka za teletom« in »Smiješno čudo«, ki sta dosegla na koncertih »Kola« in »Lisinskega« v Zagrebu izredno velik uspeh. — Glasbeno-književna priloga ima pod različnimi rubrikami mnogo zanimivega čtiva, najbolj pa bodo čitateljem všeč odlomki iz dr. J. Mantuanijeve glasbene zgodovine Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki bodo izhajali v »Zborih« do konca letošnjega leta. — Naročnina na »Zbore« znaša letnih 40 Din. List priporočamo!

Poravnajte naročnino!

Originalne (prave) potrebščine fixat in preservata za Opalograph dobite edino le pri **L. Baraga**, Selenburgova ul. 6/I. Telefon št. 980

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica Din 1'50 ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko!

PRODAJALKA

mešanin blagom, na deželi, od 25—30 let, se sprejme takoj. — Pogoji: Pridnost, poštenost. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 5061.

LESNI strokovnjak

za veleposredstvo, se išče za takojšnji nastop. Prednost imajo neozelenjeni z večletno prakso v lesni stroki in v žagnem obratu. Ponudbe z navedbo plače so nasloviti na: Lesna industrija v Oplotnici, Slovenija.

Fant išče službe. Naslov se izve v upravi lista pod št. 5075.

Tapetn. VAJENCA

sprejemem. — Anton Kolesa, Sv. Petra nasip 45, Ljublj.

Sprejemni VAJENCA

za mizarstvo. — I. Mrhar, Staneče, p. št. Vid n. Lj.

Ptujska gora. 5062

Vesten polir

mlad, se sprejme pri gradbenem podjetju. Ing. Fran Tavčar, družba z o. z. — Ljubljana, Mirje 11.

Posten in marljiv

manufakturst

dobra moč, ne izpod 22 let, se sprejme pri tvrdki LOGAR & KALAN, Kranj

Polir z večlet. prakso,

zlasti pri vodnih zgradbah, se takoj sprejme. — Naslov v upravi »Slovenca«.

VAJENEC

se takoj sprejme za plesarsko in lakirarsko obrt. Fr. Oražem & B. Jančar, Breg št. 6, Ljubljana.

Kleparskega

POMOČNIKA

za stalno delo iščem; re-flektiram le na prvovrstno moč, z večlet. spričevalom. — Pism. ponudbe pod navodno določanjem delovanja na naslov Ferd. RENZ, splošno kleparstvo, Ljubljana, Mirje 2.

Učenec

se primerno šol. izobrazbo za manufakturno trgovino v Ljubljani, se sprejme ob lastni oskrbi. — Ponudbe pod »Pridnost 129« upravi lista

NAJNO-VEJŠA »Tabela«

(brez računar) z navedenimi in več primeri za merjenje sodov, kadli in lesa se dobi samo za 3 Din. — Denar je poslati naprej (tudi v znakah). Naslov: Franc Makuc, Vinica p. Crnomlju.

Kamnite vrče za črnilo

želi kupiti tovarna črnila. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 5035.

V MARIBORU

priporočam galanterijo, drobnarijo, toaletne predmete, pisarske in vrvar-ske izdelke

DRAGO ROSINA

VETRINJSKA ULICA 26.

Stavbna parcela

naprodaj na Glincih. — Po-izve se v upravi pod št. 5022.

Naprodaj dobro idoč mlin

na 3 kamne, zraven 7 orlov nivo, travnikov in gozda, ob veliki cesti na Dolenjskem. — Ponudbe upravi lista pod št. 5034.

ZAMENJA SE

večja količina dobrega gnojia za suho deteljino seno ali slamo. Vprašati: Emonska cesta št. 8, I. nadstropje. 5051

POZORI! POZORI!

Razprodaja

traja še nekaj časa. Posebno fina dvokolesa (bicikliji). JOS. SELOVIN-ČUDEN, trgovina zlatni-ne in srebrnine, Mestni trg št. 13 — Ljubljana.

STANOVANJE

2 sob, kuhinje in pritlik. s kopalnico išče bančni uradnik v centru mesta. Najne ponudbe na upravo lista pod št. »575«.

Pošteno dekle

katero ima veselje do trgovine in gostilne in zna dobro računati, se sprejme me kot UČENKA pri ED. MARINIC, trg. in gostil., Sv. Urhan pri Ptuj.

Navadna SOBICA

se odda gospodu. — Naslov v upravi št. 5076.

Rezila za brivske aparate,

Gillette, Mond Extra-Mem i. t. d. pošilja tudi po pošiljki galanterijske trgovina Drago ROSINA, Maribor, Vetrinjska ulica 26. 4703

Enonadstr. hiša

zidana zelo solidno, v prav dobrem stanju, z velikim vrtom, se prodaja po ugodni ceni. — Ponudbe na: Ivan Hois, Maribor, Koroška cesta št. 24.

»TIMES«

amer. računski stroj, popolnoma dobro ohranjen, se prodaja za 12.000 Din (nov 375 dolarjev). Naslov v upravi »Slovenca« pod: »Times« št. 5058.

Poslov. koledar

za leto 1927. izide v novembru v boljšem papirju in vezavi. — Naročila sprejema že sedaj trgov.

IV. GAJSEK

Ljubljana, Sv. Petra c. 2.

Prodajo se ČEVLJI

visoki in nizki, št. 40, v škofji ulici št. 8.

Lovci!

Prodajam več lovskih psov (brakov) in dva čuvalja, huda psa. — Anton IVANČ.

Sedmi natis velike izdaje

Slovenska kuharica

Priredila S. M. Felicita Kalinšek

Vsestransko spopolnjena izdaja z mnogimi slikami v besedilu in 33 umetniškimi prilogi v naravnih barvah (193 barvnih slik). Elegantno vezana 160 Din.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Darovi

IV. izkask prispevkov za spomenik pok. mons. dr. Ant. Medveda. Okrajni zastop. Maribor, 500 Din; St. Osterc, Maribor, nabral 522.10 Din; dr. A. Vebler, Maribor 100 Din; dr. F. Juritsch, Maribor, 100 Din; M. Pucher, Maribor, 10 Din; F. Mravljak, Maribor, 20 Din; M. Kranjc, Maribor, 100 Din; K. Arlič, Brežice, 60 Din; H. Tschernitsch, Maribor, 100 Din; M. Rojko, Maribor 50 Din; J. Hajny, Maribor, 50 Din; zavod komisijonarjev, Maribor 50 Din; M. Čepin, Velika Nedelja, 50 Din; F. Horvat, Velika Nedelja, 50 Din; Jos. Moravec, Maribor, 30 Din; dr. Jos. Volavšek, Ljubljana, 50 Din; dr. Maks Vraber, Maribor, 100 Din; tvrdka Doctor in drug, Maribor, 80 Din; M. Barbič, Ribnica, 20 Din; Kerkova posojilnica, Maribor, 100 Din; dr. A. Cede, Laško, 25 Din; dr. Jos. Novak, Maribor, 60 Din; I. Orel, št. Ilj pod Turjakom, 10 Din; dr. Bruno Weigl, Sv. Trojica, 50 Din; M. Meško, Kapela, 50 Din; I. Pevec, Maribor, 10 Din; F. Bratkovič, Negova, 100 Din; Frid. Strnad, Sv. Marko pri Ptuj, 20 Din; Fr. Hlastec, Sv. Marko pri Ptuj, 20 Din; Fr. Ks. Osterc, Maribor, 30 Din; Kremžar Milan, Maribor, 20 Din; Viktor Kolesnikov, Maribor, 25 Din; J. Krahulik, Maribor, 5 Din; Rojko Fr., Maribor, 10 Din; Oton Vokač, Maribor, 25 Din; M. Jurjavčič, Maribor, 10 Din; J. Vanda, Maribor, 15 Din; V. Skofič, Maribor, 20 Din; F. Ogorevc, Maribor, 10 Din; L. Burian, Maribor, 5 Din; A. Arzenšek, Maribor, 5 Din; S. Koren, Maribor, 5 Din; F. Selinšek, Maribor, 10 Din; H. Novak, Maribor, 5 Din; Fr. Kocjančič, Maribor, 10 Din; J. Stanonik, Maribor, 10 Din; F. Poljanec, Maribor, 10 Din; K. Šauperl, Maribor, 5 Din; Sr. Verzela, Maribor, 5 Din; J. Gril, Maribor, 5 Din; R. Ralca, Maribor, 5 Din; I. Kos, Maribor, 50 Din; Ferd. Pšunder, Sv. Bol-fenk v Slov. gor., 25 Din; A. Cafuta, Celje, 30 Din; Osnovna šola Svečina 20 Din; A. Potrč, I.oka pri Zidanemu mostu, 12.50 Din; Avg. Sedlar, Maribor, 50 Din; Dr. V. Tiller, Novo mesto, 10 Din; dr. Ant. Hrovat Ormož, 150 Din; dr. J. Krevl, Litijska, 50 Din; dr. S. Dolar, Kranj, 40 Din; dr. K. Ozvald, Ljubljana, 50 Din; Jos. Rotovnik, Legen pri Slovenj-gradu, 100 Din; Fr. Časl, Maribor, 20 Din; I. Bračko, Celje, 20 Din; J. Leskošek, Maribor, 30 Din; Jul. Glaser, Maribor, 10 Din; dr. Fr. Stam-berger, Ljubljana, 50 Din; dr. F. Prentj, Sarajevo, 20 Din; dr. Dr. Senčur, Ljubljana, 30 Din; M. Štiller, Belgrad, 20 Din; M. Sagaj, Brezno ob Dravi, 25 Din; dr. Ant. Božič, Celje, 100 Din; Fr. Jerebič, Ljubljana, 50 Din; P. Glančnik, Pragersko, 100 Din; dr. R. Maršič, Celje, 20 Din; dr. M. Škof, Rajhenburg, 50 Din; Fr. Zelenko, Ljubljana, 30 Din; dr. A. Pečovnik, Maribor 25 Din; dr. R. Ravnik, Maribor, 50 Din. — Vsem p. n. darovalcem izreka iskreno zahvalo: Odbor za spomenik dr. Medvedu.

Izpred sodišča

Ponarejen podpis. K notici, objavljeni pod tem naslovom v »Slovenca« z dne 17. julija smo prejeli sledeče pojasnilo: Pajnter ni podjetnik, tem-več knjigovodja pri podjetju; tudi ni on ovadil Kušarja sodišču, da je na nekem potrdilu ponaredil napis »Plačano«. Resnica je, da je podjetje izterjalo po odvetniku potom sodišče znesek 90 Din z p. p., katerega Kušar brez ozira na ponovni opomin ni hotel poravnati. Pri tozadevni razpravi pred civilnim sodiščem je Kušar predložil izkaznico, katero mu je Pajnter svojočasno s črnilom izstavil, na kateri je bilo s svinčnikom napisano »Plačano« ter je trdil, da je Pajnterju opeko plačal, ni pa povedal, kdo mu je napisal na izkaznico »Plačano«, oziroma kdo mu je potrdil prejem denarja. Ker pa se napisu »Plačano« na prvi pogled pozna, da to ni Pajnterjeva pisava, je bilo sodišče uverjeno, da je Kušar napis sam potvoril, in ga je obsodilo na plačilo navedenega zneska, obenem pa odstopilo spis kazenskemu oddelku, pri katerem je bil radi poskušanja goljufije na 10 dni zapora obsojen. — Pri deželni sodišču je bil Kušar gotovo radi tega oproščen, ker je sodni izvedenec ugotovil, da ni Kušar na izkaznici napisal »Plačano«. Če bo res proti Pajnterju uvedeno sodno postopanje, potem

bo Kušar kot priča moral povedati, kako je prišel do zadevnega napisa, oziroma kdo mu je potrdil prejem denarja, in s tem bo zadeva pojasnjena ter sumničanje Pajnterja odstranjeno.

IDILA DVOJČKOV.

V mestu Swansea na Angleškem živita dvojčka John in Rihard Weber, ki sta bila rojena 7. junija 1851. Kot dvanajstletna sta oba en dan vstopila k mojstru kot železoli-varja, kjer sta vse življenje drug poleg dru-gega vlivala modele in drugo ter šele pred kratkim odšla oba hkratu v pokoj. Poročila sta se oba en dan in sta oba očeta desetih otrok. Rihard ima sedem deklet in tri fante, John pa sedem fantov in tri dekleta.

+ Avto izpodriva kamele. Na prog! Astrahan—Elista bo družba »Avtopromtorge« vpeljala reden vozni promet. Dosedaj so na tej 315 vrst (335 km) dolgi poti skozi pustinjo, kjer manjka vode, vršile promet kamele, ki so za to pot rabile cel teden. Avto pa bo rabil samo en dan.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 26. julija 1926.

Višina barometra 308'8 m

Opazovanja	Baro-meter	Toplo-te v C°	Rel. vla-ga v %	Veter in brzina v m	Obleč-nost 0—10	Vrsta padavin		V Ljub-ljani je
						ob opazovanju	v mm do 7h	
Ljubljana (dvorec)	7	761'0	18'8	75 SE 3	10			povprečni barometer višji ko včeraj za 2'5 mm
	8	761'7	18'4	74 SE 3	10			
	14	762'2	19'2	72 NNW 3	10			
	21	761'1	18'5	76 NE 1	10			
Maribor		762'1	16'0	95 SE 5	10		14'0	povprečni barometer višji ko včeraj za 2'5 mm
Zagreb		762'4	18'0	88 SW 1'5	10			
Belgrad	8	759'5	22'0	74 NW 1'5	0			
Sarajevo		761'2	19'0	76 ESE 1'5	0			
Skoplje		760'6	21'0	59 ENE 1'5	0			
Dubrovnik	7	760'2	26'0	47 mirno	0			
Praga		758'7	16'0	— W 5	2		6'0	

Barometer je reduciran na morsk gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

„SLOVENEČ“

je za vsakega trgovca in obrtnika najbolj primeren list za uspešno reklamo.

Dobro je vsikdar naložen denar, ki ga inserent izda

za oglase

najbolj razširjenem dnevniku. Vsak oglas, pa bodisi v veliki ali pa tudi v

najbolj

priprosti uspeh. Vsakomur torej, ki ima kaj naprodaj ali dobaviti, ali pa misli kaj kupiti, je

tem med na-naložen denar, ki ga inserent izda

sim ljudstvom po deželi naj-bolj razširjenem dnevniku. Vsak oglas, pa bodisi v veliki ali

majhni obliki (najmanjši prostor za enkrat samo 5D) zagotovi oglaševalcu gotov

priporočljiv!

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem vest, da je naša srčno ljubljenka, nepozabna soproga,

Marija Müller-Tauses

soproga železniškega činovnika, hotelirka in posestnica,

včeraj, dne 25. julija 1926, po dolgi in mukepolni bolezni, pre-videna s tolažitvijo za umirajočo, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb preblage pokojnice se vrši v torek, dne 27. julija 1926 ob 16. uri iz hiše žalosti, Stara pot 2, na pokopališče k Sv. Križu.

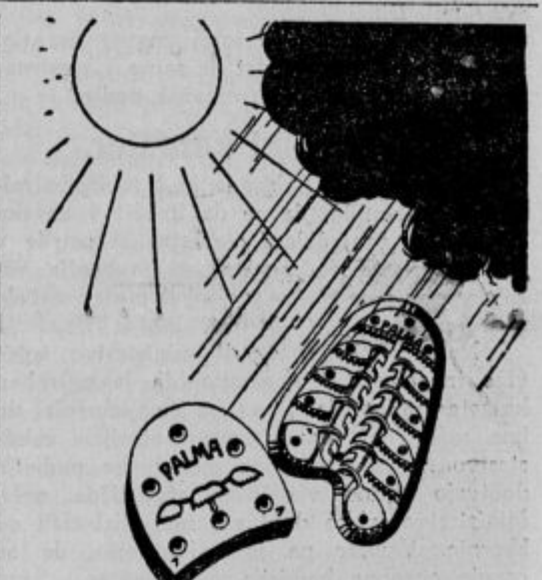
Sv. maza zadušnica se boe darovala v cerkvi Marijinega Oznanjenja.

V Ljubljani, dne 26. julija 1926.

ŽALUJOČI OSTALI.

Mestni pogrebni zavod.

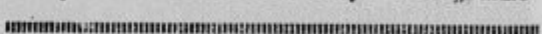
Brez posebnega obvestila.

PALMA

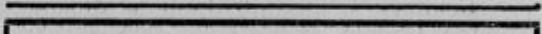
KAUČUK PETE IN POTPLATE

morate nositi ob vsakem času. »Palma« ni raz-košje, ker daje elastično, prijetno hojo, marveč je za vsakega praktičnega in štedljivega človeka neob-hodno potrebna, ker je mnogo trpežnejša in ce-nejša kot usnje. En poskus Vas bo takoj uveril. Po-sej ne boste hoteli nositi čevljev brez »Palme«

Mesto trgovskega poslovođe

razpisuje KONZUMNO DRUŠTVO v bližini Ljub-ljane. — Le strokovno izvežbani ponudniki naj pošljejo s spričevali o dosedanjem službovanju in s svojimi zahtevki opremljene prošnje do dne 10. avgusta t. l. na »Zadružno zvezo« v Ljubljani. Nastop službe 1. oktobra t. l.

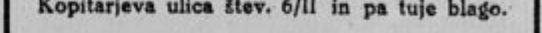

NI VSE ZLATO

kar dobite iz inozemstva! — O tem se lahko prepričate, ako primerjate izdelke in cene poslovnih knjig

knjigovoznice R. T. D. v Ljubljani

Kopitarjeva ulica št. 6/II in pa tuje blago.

ZA JUGOSLOVANSKI PATENT št. 1641

od 1. aprila 1923 na:

„Uredjaj za ukalupljenje, od-nosno lijevanje predmeta cen-trifugalnim djelovanjem“

(Vorrichtung zum Formen bezw. Gießen von Gegenständen durch Zentrifugalwirkung) se iščejo kupci ali odjemalci licenc. — Cenj. ponudbe na:

ING. MILAN ŠUKLJE

LJUBLJANA, Selenburgova ulica št. 7.

Urednik: Franc Terseglav.